

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Egység, egy akarat

A karácsonyi cikkek és ünne-
pi megnyilatkozások sorában
figyelmet kelt Kállay mi-
niszterelnöknek „1942. Kará-
csony” című cikke, mely a ko-
lozsvári Ellenzékben és több
más erdélyi lapban jelent meg.
Idézzük a miniszterelnök
cikkéből a következő részeket:

Kolozsvárról küldök kará-
csonyi üdvözlőt, de nem csu-
pán az erdélyieknek, hanem az
egész országnak: minden rendű
és rangú magyar embernek,
leginkább pedig azoknak, akik
a legjobban érzik a mai nehéz
idők súlyát, baját. És ezek kö-
zött is elsőnek üdvözlöm a
magyar katonát, akinek oda-
kint hidegebb, havasabb s söté-
tebb karácsonya van, mint kö-
zülünk itthon akár a legszegé-
nyebbek is.

Mi pedig, akik itthon va-
gyunk, üljük meg e nehéz idők-
ben minden eddiginél bensősé-
gesebben a reménység és a hit
ünnepeit s tisztítsuk meg lel-
künket a Karácsony szentségé-
ben. Tisztuljon meg a nemzet,
az ember lelke egyaránt! Dicső
nemzetünk nagyszerű glóriájá-
nak és szívünk szeretetének su-
gárzása olvassa ki, tüntesse el
belőlünk az emberi gyarlósá-
got, hiszen a mai sorsdöntő
időkben még nálunk nagyobb
és erősebb népek sem engedhe-
tük meg, hogy fiaik gyarlók,
önzők és kicsinyesek legyenek.

Tudom — és nekem kell első-
sorban tudnom —, hogy meny-
nyi baj van ebben az ország-
ban, mennyi mulasztást, a régi
és a mostani idők minden nap-
jának mennyi hibáját kell jó-
vátennünk. De ti, magyarok, ne
csak azt keressétek, hogy mi a
baj és a hiba a házuk táján,
mert kell és szükséges, hogy
bennetek éljen fajtánk ereje, a
becsület ember hite, az erős
kirtartása és győzni akaró fan-
tizmusa. Ha tehát meglátjátok
az itthoni bajokat, gondoljátok
meg, hogy másutt — majd
azt mondhatnám, hogy minde-
nyütt — még rosszabb a helyzet,
mint minálunk. És ha észreve-
szitek a hibákat, ezek ne csüg-
gedést váltsanak ki belőletek,
hanem segíteni akarást, több
munka vállalásának kötelesség-
érzetét és bizakodást!

Kolozsvár bástyáit sokszor
ostromolta külső vagy belső el-
lenség, amikor a bástyák mö-
gött egységes volt a magyar,
soha ellenséges erő le nem
győzhette, ha pedig hiányzott
ez az egység: elesett a vár.
Rajtuk áll, tőlünk függ tehát
minden. Kötelességem éppen
ezért, hogy a történelem tanul-
sága alapján nemzeti egységbe
hívjak, kérjek mindenkit, aki
magyar és mindenkit, aki ve-
lünk együtt akarja járni a ma-
gyar jövő útjait, mert ez a
nemzet érdeke s ez az egység
egyedüli fenntartók és erőfor-
rásunk. Vigyázzunk tehát a
nemzet egységére és bocsássuk

Hóviharban és 20-25 fokos hidegben heves harcok folynak a keleti fronton

A Don középső szakaszán frissen harcbavetett német kötelékek megállították az erős szovjet előretöréseket — A magyar hadsereg arcvonalán a karácsonyi ünnepek teljes nyugalomban teltek el

Rejtélyek Darlan tengernagy meggyilkolása körül, a tettes kiletét nem közlik — Amerikai repülőgépek titokzatos kényszerleszállása Portugáliában

Pétain tábornagy újabb nyilatkozatban erélyesen állást foglalt az északafrikai átpártolt francia katonák ellen

A harcatereken a karácsonyi ünnepnapokon sem pihentek a fegyverek, csak a magyar hadsereg által tartott vonalon volt viszonylagos nyugalom.

A honvédevezérkar 35. hadi-jelentése közli, hogy az elmúlt héten a magyar hadsereg arcvonalán nyugalom volt és december 31-én sopron- és veszprémi megyei honvédekből álló roham-kötélek Hegyemeghy százados parancsnoksága alatt eredményes és különösen sikeres vállalkozást hajtott végre.

A német hadijelentés kiemeli, hogy gyors magyar harci repülőgépek éjjel-nappal támogatják a hadsereg harcát, magyar csapatok a Don keleti partján végrehajtott helyi előretörései során nagyszámú ellenséges harcállást pusztítottak el és megsemmisítettek azok legénységét.

A keleti arcvonal legfőbb szakaszán Leningrádtól egészen a kaukázusi Terek-folyóig a karácsonyi ünnepek alatt is dúlt a harc. A német rohamcsapatok a Volchov-mentén eredményes vállalkozásokat vittek véghez, a Don-folyó vidékén újonnan érkezett kötelékekkel ellentámadásba lendültek és Voronyezstől északnyugatra, Kalugától nyugatra, Vehlke Lukián, valamint az Ilmen-től délkeletre visszaverték az ellenség támadásait.

A legészakibb frontszakaszon zuhanó és harci repülőek nehéz bombákat dobtak a szovjet állásokra, a különböző arcvonalszakaszokon pedig a szállító repülő-

gépekből álló rajok éjjel-nappal utánpótlást szállítottak több előretört támaszpontnak, melyekért kemény harc folyik.

HÚSZFOKOS HIDEG ÉS HÓVIHAROK

A Don és a Volga vidékén folyó harcokról német hivatalos helyen olyan megállapításokat tettek, amelyek arra engednek következtetni, hogy a bolsevista támadások ereje a legutóbbi 24 órában csökkent. A szovjet csapatok erőfeszítéseit nagyban befolyásolja a hirtelen támadt hóvihar is. Átlag minusz 20 fok Celsius hideg mellett a bolsevisták fő támadási irányában hóviharok dúlnak, amelyek a támadó bolsevista csapatok szempontjából igen súlyos megterhelést jelentenek. Ebből kifolyólag arra lehet számítani, hogy rövidesen változás áll be annyival is inkább, mert a szovjet csapatok utánpótlása csak órási nehézségekkel lehetséges. Ezek a heves hóviharok pillanatnyilag — bár a védők szempontjából is hátrányt jelentenek — főként a szovjet csapatok elé állítanak leküzdhetetlen akadályt.

HARCOK VASÁRNAP A KELETI FRONTON

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a keleti arcvonalról a következő helyzetjelentést közli:

A bolsevikiek vasárnap a Volga és a Don között, valamint a nagy Don-kanyarulatban folytatták támadásaikat és ismét rendkívül súlyos veszteségeket

szenvedtek, anélkül, hogy kisebb-jelentőségű eredményeken kívül bármilyen előrehaladást értek volna el.

A Volga és a Don között több zuhanóbombázó század olyan hatásosan ugrasztotta szét az ellenség páncélos készenléti erőit, hogy két szovjet páncélos dandár már a kezdetnél megrekedt és a szovjet hadvezetés más szakaszról odavezényelt új erőköt volt kénytelen bevetni a hiányok pótlására. Az a nagy bolsevik páncélos alakulatot, amely néhány nappal ezelőtt egészen Tapesinszkajig tört előre és amelyet a német támadás már vasárnap levágott összeköttetéseitől, a német csapatok most teljesen bezárták és olyan szűk területre szorították össze, hogy mozdulni sem képesek. Ezekre a páncélosokra most a pusztulás vár.

Sztingrad területén vasárnap teljes volt a nyugalom. A Volga teljes át támadó szovjet csapatok nem merészkednek újabb támadásra indulni, mert az előző napokon súlyos veszteségeket szenvedtek.

A keleti arcvonal egyéb gyűlöponyjairól meg kell említeni a Terek vidékén, a Velikije Lukiánál és Demjanszknál lefolyt sikeres védekező harcokat.

A német véderőjelentés kiegészítésül közli a Német Távirati Iroda:

A Don középső szakaszán frissen harcbavetett kötelékek sok esetben 25 fokos hidegben meg-

állították az erős szovjet előretöréseket. Pillanatnyilag csak egyes harcsoportok, sűrűzóna-állások és ellenállási fészkek folytatnak helyi jellegű harcokat. Ezen a szakaszon a szovjet csapatokat sikerült több helyen visszavetni. Míg a német és szovjet csapatok utánpótlásában okozott súlyos veszteségeket, a hadsereg kötelékeit megsemmisítették az ellenség átvágott feltehető erőit és elvágták az ellenség előretolt rohamcsapatait hátsó összeköttetéseiktől. A nagy Don-kanyarulatban vasárnap az egyik bezárt ellenséges erősoport megkísérelte, hogy felszárítsa a gyűrűt. Ezt a kísérletet megghiúsítottuk és eközben 15 szovjet páncélost megsemmisítettünk.

AZ ÉSZAKAFRIKAI HADMŰVELETEK

Észak-Afrikából érkező hírek szerint a hadműveletek tervezésrőlen folynak. Kairói jelentés

FONTOS TUDNIVALÓK

- Erőtakarmány-utalványok kiosztása sertések részére. (9.)
- Rendelet a villanyfogyasztás korlátozásáról. (5.)
- Rendelet a hadbavonult OTL-tagok kedvezményeiről. (5.)
- Rendelet a belterületen kívül fekvő zsidó ingatlanok meghatározásáról. (7.)

TÖKES FOTO

le a sorompókat a más utakon járók előtt, akik azt megdönt-
hetnék.

Lehetünk ebben az országban — vagyunk is — sokféle, más-más hiten, más-más világnézetben lévők, különbözők lehetnek társadalompolitikai és gazdasági nézeteink — ez ellen én, a magyar egyéniséget elismerő magyar nem is szólhatok —, de vannak a történelemnek napjai, amikor mégis csak egy és kizárólag egy akaratnak szabad érvényesülnie. Ez az egy akarat történelmünk mai, talán legzimankósabb karácsonján — az

ország: Magyarország.

Egységbe hív és kér tehát mindenkit a miniszterelnök. Egységbe, aki magyar és aki a magyar jövőt akarja szívvel-lellekkel szolgálni.

A miniszterelnök felhívásának a kerete igen helyes és az a mód, ahogy az egység létrejöttének lehetőségéről beszél.

A miniszterelnök elismeri a magyar egyéniséget. Azt az egyéniséget, amely sohasem hajlandó feladni az egyes kérdésekben elfoglalt álláspontját, megismert nézeteihez köröm-

szakadtáig ragaszkodik. A magyar embert nem lehet erőszakkal egységbe tömöríteni, de annál inkább meggyőzéssel, az igazság megmutatásával és a nemzeti érdekek megismertetésével.

A mai sorsdöntő idők, vagy mint a miniszterelnök kifejezte: „legzimankósabb magyar karácsony” valóban azt kívánja, hogy a nemzet egy akarat-
tal nézzen a bekövetkezendők elé, egységben találja a magyar népet a Sors minden fordulata és megpróbáltatása. Nem arról van szó hogy világnézeti vagy

belpolitikai nézeteit ki ki sutba dobja, hanem arról, hogy a történelmi idők szavát megértve, ma csak egy akarat lebegjen minden magyar előtt: a magyar jövő biztosítása.

Ilyen értelemben örömmel üdvözöljük a magunk részéről is a miniszterelnök felszólítását és aminthogy eddig is lapunk hasábjait a pártokon felüli magyar egység szolgálatába állítottuk, úgy még inkább tesszük ezt most, mikor valóban egy akaratra van szükség, a nagy nemzeti célok szolgálatában való érvényesülésre.

szerint a 8. brit hadsereg elővédjeinek minden igyekezete arra irányul, hogy az érintkezési frontot fennhagyják. Ezek az előosztások Syrtelől nyugatra vannak. Syrtel volt az egyetlen használható kikötő ezen a vidéken, azonban ez is csak közepes nagyságú hajók részére alkalmas. A tengelyes csapatok Syrtel kikötőjében megsemmisítették azokat a berendezéseket, amelyeket a brit csapatok az utánpótlásra felhasználtak volna. A 8. brit hadsereg további előrehaladási ütemét az is nagyban gátolja, hogy a syrteli utcákon és házakban elhelyezett aknákat a műszaki csapatoknak fel kell kutatniuk.

Zürichben át a libal haretéről érkezett jelentések szerint Rommel csapatai folytatják mozdulataikat Buerattól nyugatra, Misurata felé. Kairói jelentés szerint egy degaulleista francia oszlop elérte Fezzan vidékét és már érintkezésben van az olasz és német kötelekkel.

PORTUGÁLIÁBAN

egymásután történik meg, hogy amerikai katonai repülőgépek kényszerleszállást hajtanak végre. A dolog mindenesetre feltűnő, mert nem szörványos esetekről van szó. A portugál hatóságok meglettek az intézkedéseket.

DARLAN MEGGYILKOLÁSA

Volt az ünnepnapok szenzációja. Egy húszéves fiatal ember gyilkolta meg Darlan tengernagyot, Francia Észak-Afrika főbiztosát. A tengernagy meghalt, gyilkosát halálra ítélték és kivégezték a „francia haditörvényszék”.

Darlan meggyilkolásával kapcsolatban vichyi francia hivatalos körökben különösen két tényre mutatnak rá nyomtatékkal. Először arra, hogy Eisenhower amerikai tábornok a jelentés nyilvánosságra hozatalát több mint tíz órán át elhította, másodsor pedig arra, hogy a merénylet nevét mindmostanáig nem hozták nyilvánosságra. Ha kormányhű franciáról vagy a tengelyhez tartozó emberről lenne szó, az angol-szász hírszolgálati irodák nyilván bőségesen újságoztak volna róla.

A „Petit Parisien” rámutat arra, hogy Darlan halála Londonban nem leplezett meglepetést kellett, míg Washingtonban Darlan meggyilkolásának hírére megdöbbenéssel fogadták.

Darlan ugyanis az amerikalakhoz húzott, az amerikai csapatok partraszállását segítette elő Észak-Afrikában, az angolokkal még átpártolása óta sem rökonszenvezett, annál is inkább, mert a brit kormány a másik francia szakadárt, De Gaullet támogatta. Mint Newyorkból jelentik, Darlan gyilkosa, midőn látta a halálát, szöröri szóra ezeket mondta: „Allright, teljesen eléget tettem kötelességemnek.”

GIRAUD-T VÁLASZTOTTÁK DARLAN UTÓDJÁUL

Mint az angol hírszolgálati iroda Francia Észak-Afrikából jelenti, a „francia birodalmi tanács” egyhangúlag Giraudot választotta meg Darlan utódjává. A jövőben tehát Giraud fogja elvétni az északafrikai főbiztos teendőit.

Mint a „Lavoro Fasista” Bernen át jelenti, a „Times” azt az értesítést közli Giraud tábornok különleges megbízatással Wa-

shingtonba küldte Bethouard tábornokot. Ugyancsak a közeli napokban megérkezik az Egyesült Államok fővárosába De Gaulle és Catroux tábornok is. Valószínű — írja a „Times” — hogy azok a tárgyalások, amelyek Washingtonban a különböző francia mozgalmak képviselői között lefolynak, előkészítik a szövetségesek pártján álló franciák egyesülését.

BERLINBŐL

közlik, hogy a Wilhelmstrasse állásfoglalását a Darlan gyilkosságával kapcsolatban abban a felfogásban lehet összefoglalni, hogy ez a gyilkosság semmiképpen sem oldotta meg az Anglia és az Egyesült Államok közötti Afrikában fennálló viszályt. Berlini politikai körökben megállapítják, hogy azok a kísérő körülmények, amelyek mellett ezt a büntényt végrehajtották csak megerősítik azt a felfogást, hogy az Anglia és Egyesült Államok között fennálló politikai ellentét továbbra is fennáll. Berlinben azt hiszik, hogy az Egyesült Államok az angol törekvésekkel szemben Giraudot játssza ki, mint Darlan utódját.

Darlan halálával foglalkozva, a Reuter iroda diplomáciai tudósítója a következőket írja: „Darlan sorsa intő példa minden áruló számára.” Egyetértünk ezzel a mondással — írja a Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz. Abban az időben, midőn Darlan együttműködő társaként ajánlkozott a tengelyhatalmak számára, szívesen és gyakran elmesélte, hogy családja 300 éves harcot folytatott Anglia ellen s e harc során családját csaknem teljesen kiirtották. Most ő maga vált utolsóként Anglia áldozatává.

Angol forrásból érkező jelentések szerint De Gaulle kijelentette, hogy hajlandó együtt működni Giraud tábornokkal. Washington úgylátszik nagyobb hatáskört akar adni Giraud tábornoknak. A Times jelentése szerint Bethouard tábornok jelenleg katonai küldetésben Washingtonban tartózkodik. A legközelebb Washingtonba érkezik De Gaulle tábornok, valamint Catroux tábornok is.

ROOSEVELT DARLAN MEGGYILKOLÁSÁRÓL

Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök Darlan meggyilkolását „egész aljas gáztettnek” minősítette. Reméli, hogy a gyilkos, vagy gyilkosok melébb elnyerik büntetésüket.”

Murphy, Roosevelt személyes megbízottja a merénylet hírének vétele után kijelentette, hogy akárki gyilkolta meg Darlan tengernagyot, vele együtt az Egyesült Államok egyik legösztintebb barátja halt meg. Ismeretes, hogy Murphy a vichyi amerikai ügyvivő visszahívása után állandó érintkezésben állott Darlan tengernaggyal.

A Darlan meggyilkolásáról szóló hírt az északafrikai szövetséges főhadiszállás a péntek reggeli órákban kapta meg. Az északamerikai fővárosban Darlan tengernagy meggyilkolásának híre nagy megdöbbenést keltett. A gyilkosság kihatásáról hivatalos körökben egyelőre igen tartózkodóan nyilatkoznak. A Fehér Házhoz közelálló körökben kijelentették, hogy az északafrikai csemények továbbra is katonai természetűek.

A „harcoló franciák” szövívője Darlan meggyilkolásával kapcsolatban kijelentette, hogy Darlan halálával Franciaország egyesülésének útjából elhárult a legnagyobb akadály.

Mint a Spanyol Távirati Iroda Newyorkból jelenti, Darlan meggyilkolásának híre a washingtoni Fehér Házban „elrontotta” az egész karácsonyi hangulatot”. Roosevelt néhány órával az amerikai néphez intézett karácsonyi rádióüzenetének elhangzása után értesült a gyilkosságról.

HULL AMERIKAI KÜLÜGYMINISZTER

a washingtoni sajtóértekezleten az északafrikai harcokról a hozzáintézett kérdésre válaszolva kijelentette, hogy a harc folyamatban van és tetőpontjához közeledik. Eisenhower tábornoknak és munkatársának teljes támogatásra van szüksége. Darlannal kapcsolatban kijelentette, hogy az a szerep, amelyet Darlan Északafrikában játszott, elsősorban a katonai helyzetre vonatkozott és a szövetséges haderők részére a jelenleg folyó harcban Darlan nagy támogató tényező volt. Darlan meggyilkolása gyáva és megvetendő cselekmény — tette hozzá Hull.

ANGLIÁBAN — „CEKELY RÉSZVÉTE”

Az angol Reuter ügynökség Darlan meggyilkolásával foglalkozva megállapítja, hogy a tengernagy tragédiája előreláthatóan csak csekély részvételt fog kiváltani Angliában, tekintve, hogy olyan emberről van szó, akinek csak kevés barátja, de annál több ellensége volt.

London politikai körökben egyáltalában nem tartják kizártnak azt, hogy Darlan tengernagy merénylete De Gaulle tábornok híveinek táborából került ki. A „Newyork Times” közli a brazzavillei degaulleista adónak azt az állítását, hogy Darlan és De Gaulle között sohasem volt meg az egyetértés lehetősége.

ROOSEVELT ÉS CHURCHILL ÚJRA TALÁLKOZNAK

Washingtoni diplomáciai körökben arról beszélnek, hogy Roosevelt és Churchill esetleg újból találkoznak.

A svéd sajtó azt a hírt közli, hogy az Egyesült Államokban több értekezlet során megbeszéltek Kanada csatlakozását az Egyesült Államokhoz a háború után.

MEGBESZÉLÉSEK LONDON ÉS WASHINGTON KÖZÖTT

Stockholmi körökben úgy tudják, hogy London és Washington között a karácsonyi ünnepek alatt megbeszélések voltak az északafrikai helyzetről. Londonban nem váltott ki meglepedést Giraud hirtelen kinevezése Darlan utódjává. Londonban attól félnek, hogy Darlan hiába halt meg, ha nem sikerül De Gaulle tábornokot Észak- és Nyugat-Afrikában elhelyezni. Angol részről ezért javaslatot tettek, hogy Gaulle elnöklete alatt működő ügyvezető francia nemzeti bizottságot Londonból Algírba helyezték át. Amerikai kö-

ÚJÉVRE

Lepje meg hozzátartozóit hasznos ajándékkal! Keresse fel bizalommal

Körösi László céget

Olcsón és jól vásárolhat!

Ferenc József út 38. sz.

rökben azonban határozottan szembeszálltak ezzel a törekvéssel, mert Gaulle személyét mind a Fehér Házban, mint Eisenhower tábornok főhadiszállásán mindaddig visszautasították. Eden angol külügyminiszter — mint az angol hírszolgálat jelenti — hétfőn megbeszélést folytatott De Gaulle-lal.

NÉMET-FRANCIA MEGBESZÉLÉSEK

Vichyi illetékes körökből származó értesülés szerint a legközelebbi napokban újból megindulnak azok a szak rti megbeszélések, amelyeknek folytatását Lavalnak a Führer főhadiszállásán tett látogatása után bejelentették. Eddig semmit sem közöltek arról, milyen francia személyiségek vesznek majd részt ezeken a megbeszéléseken.

TOZSO JAPAN MINISZTERELNÖK

az országgyűlésen mondott beszédében kijelentette, hogy a kínai japán expedíciós hadsereg, amely sok csatában együttve mintegy hárommillio csungkingi katonával és 800.000 kommunis tával volt kénytelen megmérkőzni, folytatja a harcot, hogy véglegesen megsemmisítse az ellenséget s egyidejűleg a rendet is

fenntartja a megszállott területekben. Mután megsemmisítette az ellenség légi támaszpontjait, Csekiang és Fuxien területen és nagyon jelentős légi hadműveleteket hajtott végre, többi támaszpontjuk ellen, a japán haderő még más csapásokat is ért az ellenségre. A Kínában lévő amerikai erők — jelentette ki Tozso — azon fáradoznak, hogy kitérjenek a japánok által megindított szörnyű erejű támadások elől és kizárólag védekezésre szorítkoznak.

Az északon folyó hadműveletekről szólva Tozso tábornok kijelentette egyebek közt, hogy bár az ellenséges repülőök megismélik betöréseiket, a japán erők hatatosan megvédik azokat a szigeteket, amelyeket megszálltak, Mandzsukóban pedig eberen öröknek az északi határok mentén.

Pétain tábornagy újabb nyilatkozata

Vichy, dec. 28. (Német TI.) Pétain tábornagy, államfő nyilatkozatot adott ki s ebben újból a legerélyesebben állást foglal az északafrikai hitszegő francia katonák ellen.

A tábornagy sajtókezfőleg megsebzvegett nyilatkozata a következőképpen szól: — Mindazok a becsutlen vezetők, akik Francia Észak-Afrikát az angoloknak és az amerikaiaknak kiszolgáltatták, azt állították és még ma is azt állítják, hogy velem teljes egyetértésben, sőt egyenesen az én utasításomra cselekedtek. Azt merik állítani, hogy legtitkosabb gondolataimat juttatták kifejezésre. Állításukat a leghatározottabban megcáfolom. Én azt a parancsot adtam nekik, hogy minden tá-

madásnak ellenálljanak. Harcolniuk kellett volna és ehhez megvittak eszközöket. Ezt nem tették meg, hanem adott szavuk megszegésével és becsületük megsértésével feláldozták Franciaország érdekeit. Darlan tengernagy régi hivatali tisztsegire való tekintettel ismételt ellenmondásom ellenére azt a benyomást tudta kelteni, hogy törvényes hivatalt gyakorol.

Ami Giraud tábornokot illeti, semmiféle kétség nem lehetséges. Ő nem állítja és nem állíthatja, hogy bármiféle törvényes hatalma lenne. Tőle és mindazoktól, akik az ő parancsnoksága alá helyezkednek, megtagadom azt a jogot, hogy nevenben beszéljenek és cselekedjenek. Ennek az okmányának a fényképét haladéktalanul nyilvánosságra hozom.

Ujítás a német hadfelszerelési gazdálkodás terén

Zürich, dec. 28. (Bud. Tud.) A „Die Tat” berlini jelentése szerint újítást jelentettek a német hadfelszerelési gazdálkodás terén a Speer miniszter rendelkezése a legutóbbi hónapokban létesített állítási üzemek.

Olyan üzemekről van szó, amelyek az elmúlt évben majdnem kizárólag szériaszzerűen termelték páncélosokat repülőgépeket és lövegeket.

Speer miniszter elrendelte, hogy 85 ilyen üzemet új gépekkel kell felszerelni, amelyek a nyersanyag sokoldalú felhasználását teszik lehetővé. Ezáltal olyan előfeltételeket is teremtenek, amelyek nagyobb időszerűség nélkül lehetővé teszik új mintájú fegyverek előállítására a gyors átállítást. Speer miniszter vezérkarában ebből a célból ügynevezett U-mérnökök bizottságát létesített. Ebben a csoportba tartoznak az átállítást eszközölő mérnökök, akik külön felhatalmazást kapnak. Átállítási üzemnek tekinthető a Speer által az elmúlt napokban átvett nagy birodalmi vasútvállító üzem. Ez az üzem januártól kezdve másodnyok javítására helyett páncélosokat fog előállítani.

Vigszínház mozgó

Ma is a szívezzszóló, háborus magyar filmremek:

Üzenet a Volgaparttól

Fősz.: SÁRDY JÁNOS—TÓTH JÜLIA—BIHARY.

Apollo filmszínház

Budapesttel egyidőben a legmulatságosabb magyar vigjáték.

Szakítani nehéz dolog

Szárnyaskerék

Magyar Világhíradó

Hungrária Filmszínház

Ma is az óriási sikert aratott vigjáték:

KATYI

Főszereplők: Tolnay, Bilicsi, Vaszary, Mály, Kiss, Pethes F., Pethes S.

Előadások 3, 5, és 7 órakor.

Kormányrendelet a napilapok árának szabályozásáról

A „DEBRECZEN” példányonkénti ára máától kezdve hétköznaponként 16, vasárnap 30 fillér, előlize ési ára egy hónapra 3.80 pengő

A Hivatalos Lap vasárnapi száma közli a m. kir. minisztérium 7570-1942. M. E. számú rendeletét a budapesti és vidéki napilapok árának szabályozásáról.

A rendelet szerint a rotációs és íves nyomópapíron a vidéken megjelenő politikai napilapok közül a C csoportba tartozó lapok — ide tartozik egy előbbi rendelet szerint a „Debreczen” — eladási ára példányonként

hétköznap 16 fillér, vasárnapon megjelenő száma 30 fillér, előfizetési ára: egy hónapra 3.80 pengő, 3 hónapra 11.— pengő.

Ugyanezen C csoportba tartozó budapesti napilapok eladási ára példányonként hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér, előfizetési árak egy hónapra 4 pengő, 3 hónapra 11.60 pengő.

A rendelet 3. §-a a következőket tartalmazza:

Aki a rendelet bármely rendelkezését megszegi, vagy kijátszása, avagy megszegésében vagy kijátszásában közreműködik, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1939. évi II. törvény cikk 212. §-a értelmében kéthónapig,

háború idején hathónapig terjedhető elzárással büntethető. A pénzbüntetés tekintetében az 1928. évi X. tc. rendelkezéseit kell alkalmazni, azaz az eltéréssel, hogy a pénzbüntetés legmagasabb összege 8000 pengő.

A fenti rendelet szerint a „Debreczen” példányonkénti és előfizetési ára tehát emelkedik. A magunk részéről rámutatunk arra, hogy lapunk ára a háború kitörése óta egyáltalában nem emelkedett, ugyanaz az ára volt az eddigi háborús évekből, mint a békeévekben. Mindig azt az elvet követtük, hogy olvasóinkat, előfizetőinket ne terheljük feleslegesen és így inkább magunk vállaltuk az árak eltolódásából előálló különbözetet. Sőt igyekeztünk mindig többet adni és ezért végeztünk olyan nagy anyagi áldozatokat igénylő átalakításokat nyomdánkban, hogy az óthasas rendszerre áttérve, mentől több szöveget nyújthassunk.

A háborús évek alatt a papír ára immár kétszeresére emelkedett, a szerkesztőségi, kiadói, hivatali és technikai személyzet fizetése, illetve munkabére 30—40 százalékkal növekedett, míg sok más, az újság előállításá-

hoz szükséges cikk ára pedig szintén igen nagy mértékben emelkedett.

Ilyen körülmények között maga a kormány is szükségesnek látta, hogy a lapok árát rendezze, illetve méltányosan emelje, figyelembe véve az előállítási költségek növekedését. Reméljük és biztosan hisszük, hogy olvasóink és előfizetőink megértik mindazokat az okokat, amelyek a lapok árának emeléséhez vezettek, hiszen ki-ki a maga körében tapasztalhatta, érezhette az eltolódásokat és kinek-kinek az illetménye, vagy jövedelme szintén emelkedett az legutolsó békeévek óta. Így a köz- és magántisztviselő fizetésének emeléséről kormányrendeletek intézkednek, a termelő rétegek vagy az iparosok és kereskedők szintén megtalálták a módját, hogy a változott viszonyoknak megfelelően keressék, illetve jövedelmük emelkedjék. — Mindennél fogva bizonyára nem vesszünk rossznéven az olvasóközönség, ha az újságvállalatok is legalább némi részben fokozottabb mértékű kiadásait ellentételt megkapják.

Ebben a tudatban kérjük olvasóink szíves támogatását, amit fokozott kötelességteljesítéssel szolgálunk meg.

Amerikai katonai repülőgépek kényszerleszállása Portugáliában

Lisszabon, dec. 28. (Német Tl.) A Villa de Conte mellett vasárnap délután kényszerleszállást végrehajtó két német amerikai repülőgépen kívül ugyanezen vasárnap délután két további amerikai zuhanóbombázó repülőgép hajtott végre kényszerleszállást Sacaven repülőterén. A két-két főből álló legénység fel akarta gyújtani a gépeket, de a repülőter portugál rendőrsége megakadályozta.

Ugyanebben az időben egy további amerikai katonai repülőgép hajtott végre kényszerleszállást Sintra repülőterén, míg egy ötödik repülőgép Santa Cruz mellett szállt le. Valamennyi gépet lefoglalták, a rajtaülőket pedig internálták. A leszállott repülőgépek a portugál tengerpart mentén déli irányba tartó nagyobb repülőgépekkeléhez tartoztak. (MTI.)

Jelentések Darian meggyilkolásáról

Kivégezték a merénylőt

Bern, december 28. Darian tengernagyot, Francia-Észak-Afrika főbiztosát, december 24-én 15 óra után néhány perccel a főbiztosi hivatalban lelőtték. A merénylő egy húszéves fiatal ember, akinek nemzetisége hivatalosan nem közöltek, de általában arra gyanakodnak, hogy az illető francia volt. A gyilkos Darian előszobájában várakozott a belépő tengernagyra három revolverlővést adott le. A golyók a tengernagyot fején és mellén érték. A gyilkos az odarohanó tisztviselőkre, akik ártalmatlanná akarták tenni, szintén több lövést adott le.

Darian tengernagy kórházba szállítás közben meghalt.

Mint Algirből jelentik, Darian tengernagy pár nappal ezelőtt oltalmat kért Eisenhower tábornoktól, az Észak-Afrikában lévő amerikai haderők parancsnokától. Ebből arra következtetnek, hogy már régebben fenyegetve érezte magát. Hasonló értelem tulajdonítanak Darian egy kijelentésének, hogy nem marad sokáig helyén. Mint a továbbiakban mondják, a ten-

gernagy a legutolsó időkig kitartott közismerten angolellenes véleménye mellett — és mint már a múltban is — környezete előtt többiben nyilatkozott Anglia ellen.

A meggyilkolt Darian tengernagy lelküdvéért a rabatti Szent Péter-katedrálisban engesztelő misét tartottak, amelyen a francia és amerikai hatóságok fejei is megjelentek. — A marokkói szultán is képviseltette magát. Ugyanezen este Darian tengernagy holttestét átszállították az algiri katedrálisba, ahol szombaton ünnepélyesen eltemették. Darian öccsége és francia tábornokokon kívül megjelentek a temetésen Eisenhower, Cunningham és Clark amerikai tábornokok is.

A jelentés semmit sem említ arról, hogy az angol katonaság képviseltette magát.

Mint az angol hírszolgálati iroda jelenti, a „francia haditörvényszék” péntek este halálra ítélte Darian gyilkosát, miután az teljes vallomást tett. A halálos ítéletet szombaton reggel hajtották végre. A gyilkos nevét „katonai okokból” titokban tartják. (MTI)

Kinevezések és előléptetések a Máv. üzleivelvezetőségénél és az állomáson

A vasutasok hivatalos lapjának legutóbbi száma örvendetes előléptetésekről számol be. Így első helyen Dr. Papp Antal felügyelőt főfelügyelővé nevezték ki és egyben megbízták a forgalmi osztály vezetésével. Dr. Papp Antal, dr. Hajdú Lászlónak, a nemrégien helyettes üzletigazgatóvá kinevezett, volt osztályfőnöknek a helyére került. Egyike az üzleivelvezetőség legkiválóbban képzett, nagylátókörű és igen értékes tehetséggel megáldott tisztviselőinek. A méltó férfit ért, kitüntetészámba menő megbízás az üzletigazgatóság tisztikarában a legnagyobb örömet és megelégedést keltette.

Dr. Gelléri Gyula fogalmazó segédtitkár lett, Hegedűs Gyula főintézőt felügyelővé, Antal József intézőt főintézővé, Szurmai Béla, Milotta Oszkár, Major István, Madarász Gyula, Czeglé

Géza, Horváth László, Bíró Tibor és Ortutay János tiszteket főtisztviselőkké léptették elő.

Dörner Sándor főmérnök tanácsos lett, egyben a pályafenntartási osztály vezetésével bízta meg. Az új főnök itt is kiváló képzettségű, nagy szaktudású férfi.

Kondor János felügyelő főfelügyelő lett, dr. Jenei Sándor főorvos tanácsos lett, Pázmány János volt debreceni főfőnököt, aki jelenleg Budapesten a műszaki kocsihivatal főnöke, műszaki tanácsossá nevezték ki.

Az állomásfőnökség területén Gáspár Józsefet tiszté, dr. Sipos Károlyt és dr. Székelyhid Józsefet fogalmazóvá, dr. Csécsérás Simont főtisztviselővé, Káldy Zsigmond főtáviradamestert ellenőrré, Nagy Sándor állomáselőjárót hivatalnokká léptették elő.

Időszerű kislexikon

Darian Jean, Francia tengernagy és politikus, az összeomlás utáni Franciaország legérdekesebb alakja. 1897-ben született. Kitűnő szervezőképes katona. A harmincas években az atlanticoceáni francia flotta vezetését bízták rá. Pétain tábornaggal őszinte barátságban állt. Angol-ellenes magatartásának alapja volt a családi hagyomány: nagyapja mint Napoleon admirálisa Trafalgarnál esett el Nelson diadalmos flottájával vívott tengeri csatában, de az is az angolok ellen hangolta, hogy lealáznál tartotta az 1921. évi washingtoni leszerelési konferencia határozatát, amely a francia hadiflottának csak a negyedik helyet utalta ki és így aránytalanul kisebb bőlhető csak, mint az USA és Nagy-Britannia hadiflottája. A francia összeomlás után Pétain egyre nagyobb hatáskört bízott Darianra. Mint helyettes miniszterelnök, külügyminiszter, belügyminiszter, hadügyminiszter és tengerészetiügyi miniszter

Darian 1940 június 16-tól 1942 április 14-ig Pétain marsall után a legnagyobb politikai és katonai hatalmat jelentette Franciaországban. Ezt a hatalmát különösen fokozta a francia-német fegyverszüneti szerződés ama pontja, amely meghagyta Franciaország birtokában a hadiflottát. A francia kétkulacsos politika irányító személye volt: Weygand tábornok az ő beleegyezésével kötött szerződést a casablancai USA főkonzullal, amely lehetővé tette az afrikai partraszállást. De elment a Führerhez is Berchtesgadenbe. Két színű játéka megbosszulta magát, egy politikai ellenfelének golyója kioltotta életét.

Érdekes nyilatkozat a takarékoságról

A háborús gazdaságkodás annyira előtérbe hozta a takarékoskodás kérdését, hogy azt felszínen tartani s vele napról napra foglalkozni szükségesnek tartjuk. Feltehető kérdéseinkre dr. Somlyai József okl. közgazda, bankigazgató a következő választ adta:

— Nagyon időszerű kérdés. Napsugár érleli a búzaszemét, emberi kéz termeli az iparcikkeket s mindebből az marad meg és válik tőkévé, amit nem fogyasztunk el, hanem félrelesztjük, megtakarítjuk.

A takarékoskodás csak úgy

eredményes, ha rendszeresen tudjuk. Ilyen, nagyon jól bevált takarékoskodás a Kölesönös Segélyező-Egyület heti befizetéses rendszere, mert heti 50 fillérek megtakarításából négy év alatt 100 pengőnél, heti 5 pengőből tehát 1000 pengőnél nagyobb összeget gyűjt egybe.

Szövegkezelünk január elsejével kezd immár 60-ik évtársulatát és minden érdeklődőnek készséggel ad felvilágosítást a Kölesönös Segélyező-Egyület Kosuth-u. 8.—Sas-u. 4. számú székelyházában levő befizetési pénztára.

A közszükségleti cikkek szétosztásánál tartózkodni kell minden protekciótól

A közellátás zavartalan leonyoítása érdekében a belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben rámutat arra, hogy a közellátásügyi minisztérium vizsgálata egyes közszükségleti cikkek szétosztásánál az állami vezetőkkel szemben szabálytalanságokra: állapított meg. Előfordul, hogy egyes helyeken a közellátási ügyvitel nem is szervezték meg. Megtörtént, hogy más helyeken az előjáró tisztviselők a között forgalmú

közszükségleti cikkek szétosztásánál egyeseket előnyben részesítették.

A belügyminiszter hangoztatta rendeletében, hogy a közellátás zavartalanítását csak úgy lehet biztosítani, ha ilyen esetek még szóróváltásos sem fordulnak elő. Épp ezért a városok és községek vezetőit felhívta a közellátási rendelkezések legszigorúbb betartására.

A községi cikkek szétosztásánál tartózkodni kell minden protekciótól

A községi cikkek szétosztásánál tartózkodni kell minden protekciótól

A községi cikkek szétosztásánál tartózkodni kell minden protekciótól

A községi cikkek szétosztásánál tartózkodni kell minden protekciótól

A községi cikkek szétosztásánál tartózkodni kell minden protekciótól

A községi cikkek szétosztásánál tartózkodni kell minden protekciótól

A községi cikkek szétosztásánál tartózkodni kell minden protekciótól

A községi cikkek szétosztásánál tartózkodni kell minden protekciótól

A községi cikkek szétosztásánál tartózkodni kell minden protekciótól

A községi cikkek szétosztásánál tartózkodni kell minden protekciótól

A községi cikkek szétosztásánál tartózkodni kell minden protekciótól

A községi cikkek szétosztásánál tartózkodni kell minden protekciótól

A pannonhalmi főapát a katolicizmus és a protestantizmus közeledésének lehetőségéről

„A magyarság lelki egysége (lé) címmel rendkívül érdekes és nagy jelentőségű vezércikket írt a Pester Lloyd karácsonyi számában Kelemen Krizosztom m. kir. titkos tanácsos, pannonhalmi főapát. Cikkekben nemcsak a magyarság lelki egységéről, de a katolicizmus és protestantizmus közeledésének lehetőségéről is igen figyelemreméltó sorokat írt. A főapát hangoztatja, hogy tudatosan használja a „magyarság” szót, amikor a lelki egységre való törekvésről ír. Majd rámutat, hogy a jóakarató emberek lelkeiben alapjában véve sohasem alszik ki az a vágy, hogy a vezetés viszály helyett testvéri egységben éljen embertársaival, közös Egi Atyánk egyazon lelki családjában.

Sohasem volt olyan szükséges a lelkek maradéktalan egybeforrása mint éppen ma. Szent meggyőződés, — folytatta a főapát, hogy az a férfi lesz az új magyar erzedév Szent István király, aki a magyarságot ismét lelki közösséggé, egyetlen lelki családdá tudja visszaállítani.

A pannonhalmi főapát ezután a katolicizmus és a protestantizmus közeledésének és egyesülésének lehetőségével foglalkozik. Különböző egyházi írók erre vonatkozó nyilatkozatait idézi, rámutat arra, hogy épp azok az igazságok, amelyek annakidején a szakadást előidézték, lehetnek az egyesülés új alapja. Behatóan vizsgálja, hogy a szent-ágostoni Civitas D. i. a lovagkor állami, társadalmi és gazdasági

rendszerének összeomlása és a renaissance pogány, földi jolet felé forduló világnézete, hogyan idézte elő a reformációt, majd megállapítja, hogy a kölesönös közeledés első felénk léptei után bizonyos megértő belátásnak kell megelőznie minden további iniciatívát.

A mai kétkedő — folytatja — másként látja és másként fogalmazza meg kételyeit, mint azt ezelőtt 500 évvel tette és egy újabb kétkedő 500 év múlva tenni fogja. Ebből nem az következik, hogy az igazság időközben megváltozott, hanem, hogy az ember változókéony. Az egymás felé való tapogatózás csak úgy sikerülhet, ha elismerjük változókéonyágunkat, emberi gyarlóságunkat, hogy annál igazabb és alázatosabb hódolattal hajtsunk fejet az isteni igazság előtt. Ez a hódolat, ez a magunkra eszmélés Krisztus lábai előtt, nem jelent sem győztest, sem legyőzöttet csak testvéri ölelékezést. Es, ha mégis van győztes,

Teljes nyomdabereendezést

vagy külön nyomdai felszerelést, szedőgépeket és rotációs-gépet keresünk megvételre.

Estilap kiadóhivatala Nagyvárad.

az senki más, mint Krisztus. A főpát itt idézi Rademacher mondását: „Az egymástralálás az egész kereszténység diadala és örömmünnepe volna és egy új világkorszak hajnala”.

A gyakorlati életben — folytatja a főpát — a legtöbb embert nem a hit személyes élménye, hanem a kendőzött vagy nem is titkolt érdek választja el egymástól. A Krisztussal való szoros kapcsolat nemcsak hogy nem választ el, hanem épp ellenkezően, minél inkább elmélyednek az emberek vallási élményükben és minél elfogulatlanabb tudásszomjával keresik az utat Krisztushoz, tehát az egyetlen járható utat, amely egy szerszind az útra való egyesülés útja is, annál gyorsabban és annál biztosabban találják egymásra. A megismert valóság ugyanis sohasem választ el, sőt ellenkezően, összeköti a jókarakterű embereket.

Ezután a kérdés magyar vonatkozásaira tér át Pannonhalmi főpátja. Véleményem szerint — írja — a „nagy magyar telkiegységnek van értelme. A magyarság életformája lényegében átalakító, történelmi küldetését elhatározó befolyásoló kérdéssel állunk itt szemben. Hiszem, hogy létünknek ezt a kérdését nem fogja elbuktatni az értelem gőgje, amely Mefisztó módjára a magyar Adám minden nagy és szent kezdeményezése mögött ott leselkedik. Ellenkezően, hiszem, hogy sorskérdéseinket a keresztény lélek, amelyet az isteni kegyelem sugárja világítanak meg, abban a szent meggyőződésben: „ami emberek számdra lehetetlen, az lehetséges Isten számdra”, fogja megoldani.

Kormányzói kitüntetések

A Kormányzó Úr vitéz Simon Elemér dr. m. kir. titkos tanácsos, a Magyar Vöröskereszt Egyet elnökének, Kelemen Krisztozom m. kir. titkos tanácsos, pannonhalmi főpát, felsőházi tagnak, altorjai báró Apor Gábor m. kir. titkos tanácsos, rk követ és meghatalmazott miniszternek, Varga József dr. m. kir. titkos tanácsos, a kereskedelemügyi minisztérium vezetésével megbízott iparügyi miniszternek, Radocsay László m. kir. titkos tanácsos, igazságügyi miniszternek, Fiedler István római katolikus püspöknek, az erdélyi református egyházkerület püspökének, Jozán Miklós felsőházi tagnak, az unitárius egyház püspökének a Magyar Erdemrend nagykeresztjét, végül Sándor Imre, a kolozsvári római katolikus egyházmegye püspöki helynökének a Magyar Erdemrend középkeresztjét a csillaggal adományozta.

Tánciskolák

- * Vattay Margit tánc- és muzsikatmüvészeti iskolájában január 4-én diákkoncert kezdődik.
- * Új táncanfolyam január negyedikén kezdődik a volt Bartalis tánciskolában. Beiratások megkezdődtek.
- * Kellemes Szilveszter-estje akkor lesz, ha Havancsákhöz megy (volt Garai tánciskola).
- * Schaff tánciskolájában, a Koronában január 4-én új tanfolyam kezdődik. Csütörtökön 7 óráig Szilveszter*-est.

Kesztyűk

a megszokott jó minőségben

Schön Sándornál
Alföldi palota

Csokonai Színház

Kedden este: Az esküvődön én is ott leszek. A) bérlet. Szerdán este: Aranyárga félével, B) bérlet. Csütörtökön este 7 órakor: Artatlan vagyok. C) bérlet. Csütörtökön este negyed 11 órakor: Szilveszteri kabaré. Pénteken délután fél 3 órakor: Az esküvődön én is ott leszek. Pénteken este 5 órakor: Artatlan vagyok. Pénteken este fényelő órakor: Simonyi öbester.

SZÍNHÁZI KISTÜKÖR

TIZEZER NÉZŐ nézte meg a Csokonai Színház karácsonyi előadásait. Tíz előadást tartott Beleznai Unger István igazgató a csütörtöki gyermekelőadással együtt és ebből hét zsűfolt ház volt.

AZ „ARTATLAN VAGYOK” c. remek vígjáték kerül bemutatásra a héten. Ez a ragyogó szellemes darab az utóbbi idők legnagyobb sikerének ígérkezik és december 31-én este mutatja be a színház. Utána egy negyed 11 órai kezdettel lesz a hagyományos szilveszteri kabaré, melyen fellép az egész társulat. Újév első napján ismét három előadást tart a színház és azon „Az esküvődön én is ott leszek”, az „Artatlan vagyok” és „Simonyi öbester” darabok kerülnek színre.

AZ ÚJDONSÁGOK között két nagyszerű prózai bemutató is szerepel. Január elején kerül színre Kallay Miklós „Roninok kincse” és Dario Nicodem: „Csigaház” c. darabja. Ezt követi a „Gésák” felújítása, majd ösbemutatóként Kollay Sándor nagyszerű kém-operettjének előadása.

AJÁNDÉKOKKAL halmozta el Unger István direktor karácsonyi alkalmából a színházat valamennyi tagját. Gondoskodása azonban kiterjedt a jegyszédőkre és díszletezőkre is akik ezúton mondanak hálás köszönetet a szociális érzésű direktornak. Beleznai Unger Istvánt egyébként István-napja alkalmából a színház tagjai elhalmozták jókívánságaikkal, szeretetük őszinte jeleivel. Sok gratulációt kapott Bakoss István bonviván is.

Csokonai Színház

Kedden este A) bérletben:

Az esküvődön én is ott leszek

Vidám, szórakoztató operett-ujdonosság!

Szilveszterkor és újévkor
Bombaműsor!

A Csokonai-színház délutáni előadásai január 2-től kezdve nem — mint eddig — 3 órakor, hanem fél 4 órakor kezdődnek.

Halálos ítélet Marosvásárhelyen

A marosvásárhelyi törvényszék mint röglöntélt bíróság Kiss Ferenc nagyszalontai illetőségű munkanélküli kőművest, mert elsőítéltés ideje alatt vonaton lo pást követett el, halálra ítélte.

Újévre

előjegyesi-, tárca- és zsebnaptárak

„Méliusz”

könyvkereskedés közismert szaküzletéből

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

35. számú magyar hadijelentés

A honvédezerkar főnöke közli: Az elmúlt héten a magyar hadsereg arcvonalán nyugalom volt. December 21-én sopron és veszprémmegyei honvédekből álló rohamkötelék Hegyemegye százados parancsnoksága alatt, eredményes és sikeres vállalkozást hajtott végre.

A Magyar Távirati Iroda jelent: A honvédezerkar főnöke által kiadott 35. számú hadijelentéshez még a következő tájékoztatást fűzték:

A Don mentén álló honvéd hadsereg arcvonalán az elmúlt héten — mint a hivatalos hadijelentés is közli — a szokásos túlzérségi aknavetőtevékenységben valamint néhány ellenséges és saját vállalkozáson kívül nem történt különösebb említésre méltó esemény. Az ellenség vállalkozó kísérletet csapataink éberségén mind

meghúsultak. Saját vállalkozásaink közül a hadijelentés kiemelt Hegyemegye százados rohamcsoportjának szép sikerét. Ez a csoport meglepetésszerűen betört az ellenség állásába, 9 földerőt felrobbantott, húsz foglyot ejtett és több nehéz fegyvert zsákmányolt. Sikeres kisebb vállalkozást hajtott végre egyik felvidéki alakulatunk rohamjárőre is.

A karácsonyi ünnepek teljes nyugalomban teltek el a honvédezerkar arcvonalán. Mind védő állásokban őrködő, mind pedig a tartalékviszonyban álló csapatok lehetőségeikhez képest bentsoseges keretek között áhittaltal ünnepezték meg a Megváltó születésnapját. Nagymennyiségű szeszretetsomag került kiosztásra köztük. Az időjárás enyhe, a hőmérséklet a fagyponthoz közel mo-

Német hadijelentések

A német véderő főparancsnoksága közli: A Terek vidékén összeomlottak az újabb ellenséges támadások, amelyeknek során a Volga és a Don között, valamint a Don kanyarulatban vasárnap is sikeresen folytatott elhárító harcokban megsemmisítettünk 59 darab szovjet páncélost.

Ugyanakkor súlyos veszteségeket szenvedett az ellenség azoknak a heves légitámadásoknak a következtében, amelyekben az olasz és román repülőkötelékek is résztvettek.

A középső arcvonalzakaszon visszavertük a német állások elleni helyi támadásokat.

Az Ilmen-tóltól délkeletre az ellenség újból támadásra indult s bár az ellenséges csapatokat heves tűzérségi tűz s nagyobb páncélos erők támogatták, kemény harcokban részben ellentámadással visszavetettük őket.

A Jegera tengeri arcvonalon zuhanóbombázógépek támadásokat intéztek a Halász-félszigeten levő kikötőberendezések valamint Murmansk ellen. A támadások jó eredménnyel jártak.

Berlin, dec. 28. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda helyzetképe a keleti arcvonalról:

A bolsevik karácsonyi másodnapján folytatott elkeseredett támadásait. A támadásokat mindenütt visszavertük és az ellentámadások során súlyos csapá-

sokat mérünk az ellenségre, — mely veszteséget szenvedett emberanyagban és hadiszerekekben. Több az előző napokban elvesztett helységet visszafoglaltunk.

A szovjet csapatok csupán egy helyen nyertek teret a Terektől délre, ahol a bolsevisták tudtán kívül egy arcvonalat tervszerűen kilgazitottunk. A szovjet erők csak 3 nap után vették észre a német arcvonal hátrább helyezését és ekkor 12 páncélosal megkísérelték, hogy a német csapatok nyomába jussanak. Ekközben a német utóvédék súlyos csapatokat mértek rájuk, a páncélosok pedig aknacsapdába kerülve mozdulatlannak váltak és a német léghárító lövegek martalékaivá lettek.

A nagy Don kanyarulatban a német ellentámadás jó eredményel halad előre. A visszafoglalt helységekben lemészárolt román és német katonákat találtunk, akik szovjet fogságba estek.

A Don középső folyásánál a harcok nagy heveséggel folytatódtak. Egy nagyobb bolsevik páncélos csoportot körülkerítettünk.

Rzevtől délre, valamint Vellde Luki mellett az oroszok súlyos véráldozattal fizettek támadásaiért, karácsonyi második napján több mint kétezer halottat s hétszáz sebesültet hagytak a csataterén.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnoksága közli: Líbiában megeléknült a különös felderítő tevékenység Tuniszban visszavertük az ellenségnek előérseink ellen intézett helyi támadását és ellentámadással újabb teret nyertünk. A légi haderő nagy köteléket zuhanó és

mélytámadások során érzékeny veszteségeket okoztak az ellenségnek.

947. sz. olasz hadijelentés: A syrteji arcvonalon fokozódott a felderítőosztagok tevékenysége. A tuniszi szakaszon visszavertünk néhány előérteit állásunk

Vendéglősök! Kocsmárosok!

borszükségetüket a legolcsóbban

Pótor László

Hatvan u. 35. Telefon 32-71. bornagykereskedőnél szerezhetik be. Óbor, újbor, kádár nagy választékban

DEBRECZEN 4 OLDAL 1942 XII. 29

Angorafonál Divatfonál Kézimunka

Pethő

díszműru szaküzletében cernák, gépselymek. Szent Anna.10.

ellen irányuló helyi jelentőségű támadást. Német vadászgépek légi párharc során leltek egy többmotoros ellenséges gépet. A német léghaderő eredményesen bombázta Algir repülőterét s Bone kikötőberendezést. Sfax kikötője ellen intézett ellenséges légitámadás során egy repülőgép a légvédelem találatá következtében lángolva lezuhant.

Moszkva bombázása

Berlin, december 28. Német légi rajok nagyarányú támadást intéztek Moszkva ellen. Csaknem egy éve, hogy német repülőgépek utoljára a szovjet főváros fölött jártak, amelyek pályaudvarait, ipartelepeit és egyéb hadifonosságú üzemeit bombázták most a zuhanó- és csatagépek.

A tengelycsapatok 20 millió frank megfizetésére kötelezték a tuniszi zsidókat

Róma, december 28. A „Giornale d'Italia tuniszi jelentése szerint a tuniszi rádió közölte, hogy a tengelycsapatok hatóságai 20 millió frank azonnali megfizetésére kötelezték a Tuniszi területén élő zsidókat. Ezt az összeget azoknak az araboknak a javára fordítják, akik az angol-amerikai légi támadások következtében károkat szenvedtek. A légi támadások során ugyanis feltűnt, hogy az angolok és amerikaiak csaknem kizárólag a mohamedán negyedekeket bombázzák. (MTI.)

Japán légitámadások Kalkutta ellen

Tokió, december 28. Katonai forrásból közlik, hogy a japánok légi tömegtámadásai súlyos károkat okoztak Kalkutta-ban. A katonai építményekben nagy tüzek támadtak. Kalkutta északi negyedében egy löszgyárgy elpusztult. Eddig minden japán gép sértetlenül visszaérkezett.

Kalkutta lakosságának menekülését az angol hatóságok képtelenek megakadályozni. Japán repülőgépekről ledobott röpcedulák, amelyek távozásra szólították fel a hindu lakosságot, még súlyosbították a helyzetet. (MTI.)

Tokió, dec. 28. (Stefani) Hopel tartomány északi részén harcoló japánok kb száz kilométeres szakaszon bekerítették a kínai seregeket. (MTI.)

Női:

téli kabátot, bundát

Férfi:

téli kabátot, városi bundát

Vágó

Széchenyi és Piac u. sarok

Ősbemutató a görög-katolikus népiskolában

Szépén sikerült a gyermekek karácsonyfa-ünnepélye. Karácsony első napján délután a Debreceni Görög Katolikus Népiskola a szegény gyermekek felruházására igen kedves karácsonyfa-ünnepélyt rendezett a Vigkádú Mihály utca 4. szám alatti iskolában. A nagy terem zsúfolásig megtelt, s a jelenlétek gazdag, szép műsorban gyönyörködtek.

Karácsonyi énekekkel kezdődött az előadás, melyeket az iskolás gyermekek kórusa adott elő. Kerek György kántortanító vezényletével nagy sikerrel. Ezután szebbnél szebb karácsonyi versek, jelenetek következtek. — Általános tetszést aratott a „Nagyszalontai betlehemes játéka”, melyeket a növendékek saját maguk készítettek — minden elismerést megérdemelve.

A műsor kiemelkedő száma volt a „Magyar gyermek álma” című háromfelvonásos színdarab, melyet Kerek György írt és tanított be, s most mint ősbemutató került színre. A darab ötlete izig-vegrig magyar meséje, az ügyes szereplők, eredeti magyar dalok és a külső díszes kiállítás egyaránt sikert biztosítottak.

Ezután Papp Gyula szentszéki tanácsos paróchus tartott ünnepi beszédet. Arról szólt, hogy ha az emberek nem félnének nem idegenkednének a jószágtól, akkor nemcsak két vagy három napig tartana a karácsony, hanem az év minden napján ünnepelnék. Szólt arról is, hogy Jézus semmiféle más vallást nem hozott a világra, csak a szeretet vallását. Ha ezt követni tudnánk, minden más probléma önmagától megoldódna.

Végül gyönyörű dalt adott elő a gyermekkórus Kerek György vezényletével, aki különben ez az egész ünnepélyt megrendezte, annak sikeréért fáradságtalanul dolgozott. Az előadás a Himnusz elénkkelésével ért véget, majd kiosztották a szeretetsomagokat.

A műsor szereplői közül kiemelkedően kitűntek a következő gyermekek: Sütő Imre, Dankai László, Gara Tibor, Zemlyánszky Zoltán, Papp Rozália, Szakál Ibolya, Valkó Tibor, Dobránszky Gábor, Marosinécz Zoltán, Hasznai László, Dorika Kató, Fazekas Katalin, Csapó Róza, Megléczy István, Hladecz Erzsébet, Marosinécz Ilona, Kiss Mária, Szána Magda, Kádár Margit, Dobránszky Ibolya, Rácz Zoltán, Pajna György, Ércs László, Kiss János, Béke László, Szabó Mária, Laczi István, Szántó János, Encz Mihály, Kocsis Lajos, Mogyorós Irénke, Csapó Róza, Koroknai Anna, Koponyás Irén, Bráz Júlia, Marján Anna, Veress Róza, Árva Ágnes, Varga Júlia, Bogya Mária, Fenyvesi Éva, G. Nagy Piroška, Szekszka Anna, Nagy Mária, Lázár Mária, Papp Ilona, Szántó Mária, Oppe Róza, Kőrödi Mária, Rajk Mária.

Betört a kocsmába, hogy pezsgőt ihasson

A debreceni törvényszék fogházába behozták Hajdúböszörményből Cs. Rácz Imre 28 éves legényt, aki özevgy Gyöngyössi Gyuláné kocsmájába éjszaka betört egy vaskampó segítségével és elvitte két üveg pezsgőt, 15 liter pálinkát és a pénzlárfiókjából 14 pengőt. A betörést a legény, aki italtól is volt, főleg azért követte el, hogy pezsgőt tudjon inni. Még nem ivott soha pezsgőt és mivel pénze nem volt, hogy megvásárolja, elhatározta, hogy lopás útján is szerez pezsgőt, nagyon kíváncsi volt az ízére. A kocsmában azért vette magához a pénz és a 25 liter pálinkát, hogy legyen valami komolyabb haszna is a betörésből.

Nagy táncos szíveszterest a Bikában!

Foglaljon asztalt a főpincérnél, vagy a 27-99 telefonszámon

Rendelet a villanyfogyasztás korlátozásáról

Tilos a kirakatok kivilágítása

A kormány rendeletet adott ki a villamosenergia felhasználásának korlátozásáról.

E rendelet értelmében az úgynevezett féléjjelés közvilágítási lámpák csak este nyolc óráig éghetnek. A házzsámblákat és az üzletek kirakatait világitani tilos. A legszükségesebb mértékre kell korlátozni a gyűlések és előadások helyiségeinek világitását.

A szállodák, vendéglők, kávéházak, kocsmák, szórakozóhelyek a rendelet értelmében világitásra a fogyasztásmérőjük legközelebbi leolvasásától kezdve csak hetven százalékat, a vállalatok, üzemek bármilyen célra csak kilencven százalékat használhatják fel annak az árammennyiségnek, amely a rendelkezések szempontjából

alapfogyasztásukként jön tekintetbe. Alapfogyasztás az árammennyiség, amelyet a fogyasztó az 1941 évi július hónapától az 1942. évi július hónapig terjedő idő alatt fogyasztott. — Azok a vállalatok, amelyeknek alapfogyasztása 10.000 kilowattórát nem halad meg, nem kötelesek csökkenteni, de nem fogyaszthatnak több áramot, mint amennyit 1941 júliustól 1942 júliusáig fogyasztottak.

A magánházartásokat is érinti az iparügyi miniszter rendeletének az a rendelkezése, hogy villamos fűtőberendezést (villamoskályhát, hősugárzót) ezután csak az Ipari Anyaghivatal engedélyével lehet vásárolni.

niszter már rendelkezett is, kiküldvén az Országos Társadalombiztosító Intézethez Keleti József dr. egészségügyi főtanácsost, a Magánalkalmazottak Biztosító

Intézete főorvos-igazgatóját, aki miniszteri biztosi minőségben az OTI orvosi szolgálatának korszerű reformját fogja előkészíteni, illetőleg végrehajtani.

Maximálták a textilárak árát

A MTI jeleneti: A Közellátási Hivatal a vásárlóközönség tájékoztatása céljából egyes textilneműk határárát az alábbiakban közli. Gyapjuszövet: Sportszövet belföldi 30 P, külföldi 50 P, kamgárn belföldi 40 P, külföldi 70 P, átmeneti kabátszövet 50 P, 80 P, télikabátszövet belföldi 60 P, külföldi 100 P.

Pamutszövet: Lepedővaszon belföldi 7 P, külföldi 20 P, sifon belföldi 4 P, külföldi 8.50, flanel belföldi 5.50 P, külföldi 9 P, inlet belföldi 3.50 P, külföldi 11.70 pengő, karton belföldi 5 P, kanavász belföldi 4 P.

Belföldi műselyem: Crepe de chine 450 P, crepe satin 6 P, crepe georgette 450 P, ujjabélés 550 P.

A Közellátási Hivatal felhívja a vásárlóközönség figyelmét arra, hogy az egyes kereskedők által a fentiekben megadott árakat meghaladó felszámításokat a vételről kapott jegyzék és kis darab minta csatolása mellett jelentésként be: Budapest 62., postafiók 545. A borítékon „Textilárul ellenőrzés” jelzést kell alkalmazni.

A Déri Múzeumban helyezik el a lebontott Ady- emléktáblát

A „Debreczen” szövegét nem hanyatt elvetett, hogy a volt „Angol királynő” Buda helységeinek az OTI igazgatósága által vezetett átalakítása során lekerült a falról az Ady-emléktábla, melyet másfél évtizeddel ezelőtt a debreceni Ady-Asztaltársaság tagjai állítottak fel. Az irodalomtörténeti érdekes emléktábla az új OTI-épület egyik raktárhelyiségében hevert. Annak idején javasoltuk, hogy a Déri Múzeum igazgatósága lépjen érnitkezésbe a Társadalombiztosító Intézet igazgatóságával, hogy az emléktábla a Déri Múzeumban méltó helyre kerülhessen, annyival inkább, mivel a Déri Múzeumban külön Ady-szobát rendeztek be a nagy magyar költő relikviáinak, úgy, hogy az országban az első Ady Múzeumot éppen Debreczenben

állították fel a Déri Múzeum kertében, jóval megelőzve a budapesti és később a nagyváradi hasonló célú gyűjtemény összeállítását.

A Déri Múzeum igazgatósága magáéva vette a „Debreczen” hátsábjain felvetett gondolatot és Sőregy János múzeumigazgató kérelemmel fordult az OTI-igazgatósághoz az emléktáblának a múzeumban való elhelyezésére vonatkozólag. Dr. Bognár Bela, az Országos Társadalombiztosító Intézet debreceni ügyvezető igazgatója, aki maga is lelkes irodalom-és művészetbarát, nagy megértéssel vette magáéva a gondolatot és az emléktáblát átengedte a Déri Múzeumban való elhelyezésre. Ilyen módon az értékes Ady-relikvia a múzeum Ady-szobájába kerül.

Hol terem a „dörzsölt fickó”

Egy regényfordítás szerint Marselleben. Ott mondja egyik szereplő a másiknak: „Megláthatod, elég dörzsölt fickók teremnek-e Marselleben”. (Sic!) 21. lp. Hát én nem hiszem, hogy Marselle volna a dörzsölt fickók termőföldje, azt pedig bizonyosan tudom, hogy Debreczenben, vagy Szegeden csak egyre sem lehet akadni, annál nagyobb számmal találhatók német földön, jobban mondva a német nyelvben, ahol és amelyben a furfangos fickónak az agyafúrt embernek ein gereiben Kerl a neve.

Annyi tehát kétségtelen, hogy a dörzsölt fickó szolgai fordításnak a terméke. De még nincs tisztázva egy másik kérdés. Hogy kerül az a németből átvett kifejezés egy francia regénynek, Jean Glono „Un de Baumagnes” című művének a magyar szövegébe? Erre alig felelhetünk másképp, minthogy a fordító nem az eredeti franciát, hanem annak német mását tartotta magáéval.

De került légyen hozzánk a dörzsölt fickó, akár francia eredeitől, vagy másodkézből, német fordításból, a magyar nyelvnek vissza kell azt utasítani, a magyar nyelv nem szorult rá „dörzsölt fickóra”, megelégszik a maga földjén termett furfangos, agyafúrt fickóval, akiehez szükség esetén társul veneti a kópét, a huncutot, az ármányost is.

Mindezzel nem foglalkoznánk ilyen hosszasan, ha a regény címlapját egy előkelő írói név nem díszítené: Fordította Ilyés Gyula. Azt kell hinnünk, hogy a fordító Ilyés Gyula nem azonos a kiváló költő, a nagy regényíró, a kitűnő Petőfi-életrejelző Ilyés Gyulával, az elsőrendű irodalmi folyóirat, a Magyar Csillag szerkesztőjével. — De ha a két Ilyés

Hamis okmányokkal gyűjtést rendezett, kihallgatás közben lenyeit egy felvényt

A debreceni rendőrség őrizetbe vette Pál János szabósegéd, Csillag utcai lakost, akit a közelmultban egy hónapi elzárásra ítélték el és kiszabadulva, hamis gyűjtővevekkel gyűjtést rendezett Debreczenben Háznál-házra járva, a sajátmaga által készített bélyegzékkel lepecsételt okmányok alapján gyűjtött a hiszékeny emberek között és 102 pengő 10 fillért szedett össze, amikor a rendőrség leleplezte.

Pál Jánost vitéz Rékassy László detektív hallgatta ki és az

ellene fennforgó gyanúkok miatt őrizetbe vették. Egy óvatlan pillanatban Pál öngyilkosságot kísérelt meg és a kabátján lévő felvényt lekavva, azt hirtelen szájába dugta, mielőtt megakadályozhatták volna, lenyeit. Fuldokolni kezdett, majd elvesztette eszméletét, mire kiszállították a sebészeti klinikára, ahol műtétet hajtottak végre rajta.

Pál János felgyógyulása után visszakerült a rendőrségre, ahol a gyűjtéssel kapcsolatos manipulációját részletesen kivizsgálják.

Karácsony ünnepén halálra égette magát egy konyári asszony

A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Konyár községében meghalt égési sebek következtében Paty Károlyné 34 éves asszony. A csendőri vizsgálat során megállapították, hogy az asszony karácsony első napjának reggelén a konyhában tüzel akart gyújtani. A fa nedves volt és az asszony, hogy jobban égjen a fa, a petróleum kannaiból megloesolta a sístergő hasábjait. A petróleum lángja felcsa-

lott magasta és a kanna is tüzel fogott az asszony kezében. A szerte csapódó égő petróleumtól a ruhája is meggyulladt. Kirohana a szerencsétlen asszony az udvarra sikoltozva segítséget kért, de mire a szomszédok lelépték az égő ruhát az asszonyról, az olyan súlyos sebeket szenvedett, hogy megmenteni az életnek nem sikerült.

A debreceni ügyészség megadta a temelési engedélyt.

A hadbavonultak hozzátartozói megkapják az OTI-tól a betegségi segélyt

Az öregségi és rokkantsági biztosítási időbe beszámít a katonai szolgálat időtartama

Lapunk hasábjain kifejezést adtunk ama kívánásoknak, melyek a hadbavonultaknak, illetve hozzátartozóiknak az OTI által nyújtandó különleges kedvezmény megadásáról szóltak.

Örömmel közöljük, hogy a kormányzat most igen szociális szellemű intézkedéseket tett ebben a vonatkozásban.

Hivatalos lap december 24-i számában most jelent meg a társadalombiztosítási jogszabályokat módosító kormányrendelet, mely a biztosított népesség széles rétegeit érdeklő igen fontos rendelkezéseket tartalmaz. Legfontosabbak a hadbavonultakat érintő rendelkezések.

Ezen túl a kötelezően biztosítottak hozzátartozói járulékbiztosítás nélkül, az önkéntesen biztosítottak hozzátartozói pedig a járulékok felének megfizetése esetében mindaddig megkapják a betegségi segélyeket, amíg a hadbavonult biztosított katonai szolgálatot teljesít.

Az öregségi és rokkantsági biztosításban a katonai szolgálat

egész időtartama joggyarapító időnek fog számítani, ha a járulékokat erre az időre megfizetik. A járulékokat a hadbavonultak, illetőleg hozzátartozóik háromévi kamatmentes részletekben is megfizethetik.

A hadiözvegyek és hadiárvaik járadékot akkor is kaphatnak, ha a biztosítottak az előírt 200 hetes várakozási ideje helyett: csak 100 hét tartamú várakozási ideje volt. Ha pedig a hős halált halt biztosítottak még 100 heti várakozási ideje sem volt, az utána befizetett járulékok 90 százalékat visszakapják hátramardottai. A hős halált halt ipari alkalmazottak özvegyei korukra és egészségi állapotukra tekintet nélkül járadékot kaphatnak, abban az esetben, ha két évnél rövidebb időt töltöttek a hős halált halt biztosítottal házasságban.

Számos olyan rendelkezést is tartalmaz a rendelet, amelyeket általános szociálpolitikai, illetőleg egészségügyi szempontok indokolnak és amelyeknek célja a biztosítottak igényeinek jobb, egyszerűbb és gyorsabb kielégítése.

A rendelet módot ad arra, hogy a belügyminiszter a biztosítási igazgatás és orvosi szolgálat javítása érdekében miniszteri biztost küldhessen ki bármelyik társadalombiztosító intézetbe. — E felhatalmazás alapján a mi-

Divat és tipusöltöny Finom télikabátszövetek érkeztek
Tóth Gábor Ferenc József út 86. Telefon. 33-92.

Ujszövetüzlet
Vermes László
posztó- és szövetkereskedése.
Ferenc József út 40.
(tárgya átfjára)
Jó minőség! Olcsó árak!

A keleti fronton hősi halálát halt Novák Gyula arcképének leleplezése és az „Istvánka” gyermektörzs ünnepélye

Karácsony első napján meleg bensőséges ünnepség keretében leleplezte le a Turul Szövetség Attila B. E. a keleti fronton hősi halálát halt Novák Gyula főlövészmeister képét, amelyet Szepessy György festőművész készített nagy művészettel.

A gyászoló szülőkon kívül a nagy számban megjelent rokonság és barátok körében ott láttuk dr. Szabó Lajos tb. városi tanácsnokot. A hazafias ünnepélyen résztvett az Egyesület „Istvánka” gyermektörzse is.

Mihályi Kovács Tibor megnyitotta szavaiban Novák Gyula hősi áldozatát méltatta. Az Attila B. E. vezérsege hősi halálát főlövészmeisternek arcképet azért festette meg, hogy a gyakorlati hazaszeretet ragyogó, örök példaképekként állítsa őt az egyesület bajtársai elé s hogy mindenkor erőt, kitartást és buzgóságot nyerjenek a hős főlövész bajtárs életével megpecsételt honfiai áldozatából.

A vezéri megnyitó után dr. Pass László evang. esperes, az Attila B. E. magistere tartotta meg gondolatokban gazdag, költői szárnyalású avatóbeszédét. Történelmi visszapillantása során megállapította, hogy a magyarság országfenntartó ereje abban rejlett, hogy ez a nemzet a létét fenyegető veszélyek idején mindig tudott elegendő számú hőst kitermelni, csatasorba állítani, akik — ha kellett életük árán is, — de megmentették a hazát. Ilyen hős volt: a nemzet jelen önvédelmi harcában vitéz, bátor, rettenthetetlen harcosként elesett Novák Gyula egy főlövészmeister bajtárs is. Áldozata annál nagyobb, mivel saját kérélmre, a saját önkéntes elha-

tározása alapján került ki a frontra s áldozta életét szeretett hazájáért.

A mélyhatású beszéd után Kovács Tibor egy. vezér jelt adott a piros-fehér-zöld nemzeti színű zászlókkal borított kép leleplezésére s a jelen voltak a legnagyobb meghatottsággal szemléltek az elhunyt hős csaknem életnagyságú mellképét.

A vezér által elrendelt egyperces áldozati Memento után a mély bensőséges kegyeletű ünnepély a Himnusz elénekléssel ért véget.

Az avatónappal után az „Istvánka” gyermektörzs nagy sikerrel karácsonyfaünnepélye következett.

Több, mint hatvan csillogószerű mű kis gyermek állta körül a szépen feldisznított, jól megrakott, ragyogó díszű karácsonyfát, amelyet az egyesület felnőtt bajtársai készítettek kis testvérkéik számára.

Kovács Tibor egy. vezér nagy szeretettel beszélt a kis Jézusról, kérve őt árássa minden szeretetét a fronton küzdő, harcoló honvédekre, Magyarországra s annak minden rangú és rendű hű szívű fiára; akik valóban áhítják és munkálják is a jövő szebb és boldogabb nagy Magyarországot.

Az apródok szavalata és betlehem járása után került sor az ajándékok szétosztására a gyermekek leirhatatlan öröme és boldogsága közepette. Kiosztottak: 2 mázsa burgonyát, almát, tésztát, cukrot és sok-sok mesés-könyvet, amelyek közül 20 darabot Soós Erzsébet női törzsfő ajándékozott.

A krisztusi szeretet minden

szépségét ragyogtató karácsonyfaünnepély karácsonyi énekek s a Nemzeti Hírszék elénekléssel ért véget.

Az Attila B. E. leánytörzse ka-

Gyógyíthatatlan betegsége miatt levetette magát a nagyhídról

Egy hónap múlva belehalt sérüléseibe az életúnt szegényházi ápolót

A múlt hónap 22-én a pályaudvari nagyhídnak a villanygyárral felé kanyarodó részén robozó vonat elé vetette magát Szilágyi István 44 éves szegényházi ápoló vízvezeték-szerelő. Több méter magasból lezuhant és agyrázkódást, koponyatörést, gerinctörést, valamint súlyos belső sérüléseket szenvedett. A vizsgálat megállapította, hogy Szilágyi egy régebbi sérüléséből kifolyólag gyógyíthatatlan betegségben szenved, szívbaj és állandó fejfájások gyötrik és súlyos betegsége miatt, mely egyben munkaképtelenné is tette a jönevű iparos, akart megválni az élettől.

Csillogó karácsonyfa és könnyek

Elmult ismét egy karácsony s ahogy a múlt napokra emlékezem, eszembe jutnak a régi karácsonyok...

Látom a gyermekkori karácsonyt a sok játékkal... A nagylánykorit a szerető család körében, amikor a szentestén fehér ruhában vártam az Anygát. Drága bátyám, kit imádom szerettem, ilyenkor azt mondta: Te is anygal vagy ma a karácsonyfa alatt... Azóta, hogy István elszökött, soha sem voltam mosolygós a karácsonyfa alatt. Jött aztán a nevezetes karácsony, amely karikagyűrűt hozott és sok gyöngyvirágot, vőlegényem kedvenc virágját...

S jött egy karácsony, életemnek legrettenetesebb karácsonya. Emlékétől nem szabadultam s nem szabadulok sosem. Az

uram beteg volt. A klinikán fektetve, gégerákos műtéten esett át. Hangját elvesztette — alig suttogott. Könnyörgtem a professzornak, engedje haza — töltésük otthon együtt a karácsonyt. Megértette a kérésemet, hazaengedte. Az én drága betegem egy gyönyörű herendi szívet kapott tőlem, tele nefelegéssel, rengeteg üvegnyi virágot. Asztalunk tele volt virággal. Kigyult a karácsonyfa s szegény uram sírva borult karjaim közé, közölte, hogy hazahoztam.

Aztán: karácsony Erdélyben öreg nevelő szüleim házában. Ennél ármányosabb szülőm s karácsonykor sírva borult rám; Ez az utolsó karácsonyom, édes fiam! — mondta s elcsuklott a hangja.

Végül a tavalyi karácsony. Özvegyi szobámban egyedül ülök. Az ajtón cseppet. Ajtó

DEBRECZEN 6. OLDAL
1942. XII. 29.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

nyitok, mosolyogva, nekem színe örömmel tele, belép szobámba tanárom, a híres festőművész. „Hoztam magának egy fényűző fát, a kertemből. Saját ültetés. És hoztam amit szeret, de mostanában nem nagyon talál...” mondja hamiskásan. Egy kis puliszkalisz... Az ünnepre készítettem el Nem tudtam könyvek nélkül megcsinálni, a hafa könnyei potyogtak szememből a „karácsonyi puliszkám”-ba.
Özv. Váradi Istvánné,
Bartók Gabriella.

Ravasz László és Raffay Sándor püspökök karácsonyi beszédei

Karácsony első napján a Kálvin-téri református templomban Ravasz László püspök költői szárnyalású beszédet mondott. Kifejtette, hogy ezt a világot csak Krisztus gyógyíthatja meg, nekünk kötelességünk, hogy felegyelmezettséggel és egyszerűséggel éljünk. Imájában könyörgött a magyar nemzetért és azért a férfiuért, aki földi vezérünk. Könyörgött továbbá katonáinkért, akik a Don-mentén védik a magyar hazát.

Dr. Raffay Sándor a Deák-téri evangélikus templomban a házasságról és a gyermekáldásról beszélt. Isten munkatársának lenni — mondotta — az ember igazi hivatása. A karácsonyi szeretet nem csak egy esztére szóljon, hanem egész életünket töltse be.

A közönség szava

Kedves Magyar Leventék!
Értesülesem szerint a közel-múltban bérszántásra is berendezkedtetek. Ezzel kapcsolatosan nagyon célszerű lenne a bérfavágásra való berendezkedés is. — Ha a szántáshoz szükséges vontató gépek már meg van, akkor csak egy olyan erős asztalra van szükségetek, amelyre egy szíjkerék és egy körfűrész is fel van szerelve. A szántás szünetelése alatt ezzel sokat lehetne keresni, azonkívül segítségére lennétek a tisztviselő osztálynak és nyugdíjasoknak, akiknek a már évek előtt megállapított javadalmazása nem áll arányban a mai életszínvonal magasságával.

A dolog kevés hozzáértéssel könnyen megoldható lenne, csupán a megrendelést úgy kellene csoportosítani, hogy mindig az egymáshoz közel fekvő házaknál végeznék a napi munkát, s így az idővesztés is elkerülhető lenne. Hazafias üdvözléssel!
H. S. R.

Modern és stíli
csillárok,
asztali- és olvasólámpák,
izzólámpák,
hőpalackok

Villanyfűző
Villanyvasaló
Villanykályha
Villanytermofor
Villanyönborító

bőséges választékban
Katz Andor
Piac utca 60. sz.
Varrógép, kerékpár és villany javítások. Szép és gyorsan készítenek.

Újévre órát, ékszer, dísz tárgyakat
Hora Endrétől Kossuth u. 2. Városházépület. Tel. 34-59

Hölgyeim! Újévre
tárlós ondozását készítse bizalommal ifj Juhos modern fodrász szalonjában Bethlen-u 29

HA MEG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —
írta: Hegyaljai Kiss Géza

(44) (Minden jog a szerzőé.)
A Testvérhon mi lehet más, mint Erdély? Erről ír az 1842. 181. számban. Kitevőn tájékoztat az erdélyi viszonyokról. Kiemeli az egytáblás országgyűlés előnyeit, a vallási szabadságot. Ramutat: micsoda erő van a magyar, a székely, a szász nemzet egységében. Mi is több tekintettel lehetnének a nem magyar ajkúakra. Erdélyi testvéreink már a reformok útjára léptek. Erdélyben beteljesedik, hogy a gondviselés minden helyzetnek nyújt irt és vigasztalást. A törpe, ki az óriás vállára lép, messzebbre lát, mint az óriás. Boldogok, akik ezt értik!
Igy jelenik meg Kossuthnak még számtalan cikke és vezércikke 1844 derekától a Pesti Hírlapban. Az irodalom harcossá küzd ezekben. Tiszta lelkesedéssel akarja másokkal is a koreszméket megkedveltetni. — Ezek a koreszmék fogják átformálni a magyar alkotmányt, ha átmennek a köztudatba. — S ahogy Kossuth a kívánatos gondolatokat átviszi mások lelkébe, abban ő valóban lángész, csakugyan a legnagyobb magyar ujságíró.

VELETEK... NÉLKÜLETEK!
Hogy érti Kossuth híres mondását: Ellenetek, ha kell? Mi ennek a hamar *szárnyra

Nem ellene, hanem feléje fordítják a rokonszenvet az ilyen kijelentések is:

Jónak csak azon tant vélhetem, miszerint az ész javálja, mit a szív akar s a szív akarja, amit az ész javál. Okosság és jóakarát úgy egyes embereknek, mint polgári közösségnek vezetői ikerszavára. — A kiváltságos osztályoknak nem lesz állni kell a néphez, hanem azt magához kell emelniük.

A közvéleménynek erkölcsi nevelő hatást tulajdonít: Ifjúságára való visszaemlékezéséből meggyőződése, hogy csak a nyilvánosság az, ami a hanyagot szorgalomra, az önkényeskedőt mérsékletre, a romlottat tartózkodásra, a gyöngét erősödségre, az ingatag határozatlant szilárdságra vezérelheti.

A haza idegenajkú lakosaival is teljes egységet kíván. Mindnyájunk közös alapelve: Mi Atyánk ki az egekben vagy. E szóban a testvérszeretet elve rejtezik. Ezt gyakorolnunk kell egész életünkben, ha igazán óhajtjuk, hogy idegen ajkú polgártársaink nemzeti érdekeinkhez simulva így említsék a közös, hon édes szent nevét: Mi Atyánk, ki a földön vagy.

A LEGNAGYOBB UJSÁGÍRÓ
Lehetetlen lefesteni azt, hogy milyenhatása van a magyar nemzetre Kossuth Pesti Hírlapjának. Öregek, ifjak lelkesülve olvassák. Nem éppen nőknek való dolgok jönnek a Pesti Hírlapban. De a nők közt is egyre többen vannak, akik olvassák. és akik lelkesednek az eszmé-

(Folyt. köv.)

Egy millió lakost elköltöztetnek Párisból

Páris, december 28. A párisi hatóságok tanulmányozták azt a kérdést, hogyan lehetne körülbelül egymillió lakost elköltöztetni Párisból. Ezzel az intézkedéssel a város ellátását akarják megkönnyíteni, amely főleg a

szállítási nehézségek következtében kedvezőtlen. Egyelőre azokat lakoltatják ki Párisból, akiknek nincs állandó foglalkozásuk, továbbá az anyákat és a gyermekeket, akik iskoláikat más helyen is folytathatják. (MTI.)

Belterületen kívül fekvő zsidó ingatlanok meghatározása

A földművelésügyi miniszter most kiadott rendelete értelmében az 1942. évi XV. t. c. alkalmazásával kis- vagy nagyközségben a belterületen kívül fekvőnek azt az ingatlant, ingatlanrészét kell tekinteni, amely az 1939 május 5-én, a visszacsatolt délvideki területeken pedig 1941 április 11-én fennállott állapot, a visszacsatolt délvideki területként (beltelekként) tartatott nyilván.

A városok tekintetében a földművelésügyi miniszter városként határozza meg, hogy mely ingatlanokat kell belterületen kívül fekvőnek tekinteni. Egvéből minden egyes város polgármestere 1943 február 28-ig a földadókataszteri állapot, az állandó lakás céljaira már beépített, vagy hatósági engedéllyel eldarábalt területek a meglévő közművek, az 1937. évi VI. t. c. értelmében, vagy egyébként kézzel vázolt városrendezési terv figyelembevételével a földművelésügyi miniszternek indokolt javaslatot tesz.

A Kereskedelmi és Iparkamara fontos figyelmeztetése az adózási ügyekben minden adózóhoz

Itt az új adóév. Erre figyelemmel a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara fontos figyelmeztetéssel fordul az adózókhoz, akik saját érdekükben figyelmesen olvassák el az alábbi közleményt és kövessék az ebben adott tanácsokat. A Kamaránál dr. Varga László titkár az adózási ügyek előadója, hosszú éveken át szerzett gyakorlati tapasztalatai és nagy elméleti tudása értekesen hasznosítható minden adózó számára.

Adóbevallást benyújtani az adózó és ha ezt nem teszi, — mivel keresete 50 százalékkal emelkedett az utolsó adóbevallás óta — magára vonja azt a súlyos következményt, hogy az adókövető hatóság az adóelőleket kétszeresére megemlíti bírsággal sújta. Ezt különösen az iparosok és kereskedők tartásuk személt, mert ez a bírságösszeg rendkívül súlyos megterhelést jelenthet. A törvény ugyanis parancsolóan előírja ilyen esetekben, hogy a bírságot az adóelőleket kétszeresében kell megállapítani, tehát nem azt mondja, hogy a bírság addig terjedhet!

Az az adózó, akinek adóalapja a pénzügyminiszter rendelete értelmében a következő évre változatlanul fenntartandó lenne, szabályszerű adóbevallás csatolása mellett január végéig adóalapjának újabb megállapítását kérheti, ha az előző évi adóalapot jövedelmi viszonyaihoz képest soknak tartja.

Megjegyezzük, hogy akinek a keresete az évi 10.000 pengőt elérte vagy meghaladja, minden felhívás nélkül köteles adóbevallást adni, akár emelkedett, akár csökkent az adóalapja.

Vigyázzunk azonban arra, hogy akik a tételes adó fizetésére jogosultak, azoknak nem kell felmondaniuk az adóalapjukat és bevallást sem kell adniuk.

Aki soknak tartja adóját: január végéig felmondhatja. Ilyen esetben csatolni kell az új adóbevallást is. A felmondásnak magának nem kell indokoltatni tartalmát, elég annak a bejelentése, hogy az előző évi általános kereseti adóalapomat soknak tartom, azért felmondom. Egyben csatolom adóbevallásomat.

Figyelembe veendő, hogy a legújabb törvényes rendelkezés szerint minden év február végéig azoknak az adózóknak is adóbevallást kell adniuk, akiknek a jövedelme nem éri el ugyan az évi 10.000 pengőt és adóalapjuk változatlanul fenntartandó lenne, de a lezáruló rögzítés óta legkésőbb 50 százalékkal emelkedett a jövedelmük. Ezt azért fontos tudni mindenkinek, mert felhívás bevétele nélkül köteles

Azt is jó megjegyezni, hogy az adóalap újabb megállapítására irányuló kérelmet az elsőfokú adókövetés befejezése előtt, de legkésőbb február végéig mindenki indoklás nélkül visszavonhatja.

Milyen az éghajlat a keleti arcvonal vidékén?

A Szovjetunió elleni háborúban eddig az éghajlat is leginkább ellenséges oldalát mutatta be csapatainknak. Az elmúlt tél még mindenki emlékezetében él. Az izzó nap és por a Don-tól keletre eső száraz steppevidékek szintén sok szenvedést okozott. Ezért idehaza általában az a vélemény, hogy a keleti éghajlat elviselhetetlen. Pedig nem egészen így van. Nem szabad elfelejtenünk, hogy Keleten sem egyforma az időjárás. Több különböző éghajlati övezet van. — Ukrajna déli része és a Kubánvidéken például még a bor is megterem, a tél sokkal rövidebb és enyhébb, mint Moszkva körül.

A keleti éghajlati övek közös vonása minél inkább távolodunk Nyugattól: a szárazföldi jelleg. Ez a szárazföldi éghajlat sokkal szárazabb, mint amilyen Európában szoktunk. Az évszakok hirtelen váltakoznak. A nyár melege és a tél hidege erősebbek. — De a nyári forróságát könnyebb elviselni, ha a levegő száraz. — steppevidéken pedig állandóan könnyű szél fújdogál. Igazán nyomasztó csupán a nedves meleg, ami Keleten viszont csak a kiterjedt mocsaras vidékeken fordul elő.

A hideg iránti érzékenységet három tényező befolyásolja: a hideg foka, a szél és a levegő nedvessége. Praktikus meleg ruházatban szélsőségek még a 20 — 40 fokos száraz hideg is alig érezhető. Ez a szabály. Szabályellenes volt az elmúlt tél, mikor állandó éles keleti szél uralkodott metsző hidegben. Ilyen minden száz évben ha megtörténik, tény az, hogy a nedves hideget szél-

ben nehezebb eltűrni, mint a száraz hideget szélsőségekben. És ez utóbbi az általános időjárás kezdve nagyon gyakori a napsütés. Megfázás, nátha, köhögés vagy torokgyulladás ritkaság a szárazföldi éghajlat alatt télen.

Nagy jelentősége van természetesen a megszokásnak. Rengeg fogása van a hideg és meleg elleni védekezésnek, amit csak saját bőrünkön lehet megtanulni. A megfelelő ruházatkodás az első és legfontosabb dolog. Persze az Európában szokásos úri és női divat teljesen alkalmatlan Oroszországban, ezenkívül a házakat is úgy építik, hogy télen jól tartásuk a meleget. Amikor Eleonora

Duse, a világhírű színésznő először tartózkodott Szentpéterváron, azt mondta: „Végre egy ország, ahol nem kell fagyoskodni!”

Hős katonáink természetesen nem meleg házakban ülnek naphosszat és még a szegény orosz paraszt is jobban segít magán a tél ellen tapasztalat révén. De kétségtelen, hogy könnyebben fogjuk ezt a telet átélni, mint az előzőt, mert most már mi is ismerjük az időjárás fortélyait és a ruházatkodás szabályait. Már jó előre megépültek téli szállásaink és az otthon szerető gondoskodása ellátott minket meleg ruhával is. Nem félünk a Tél-generál-listól! (TFK)

A debreceni melegítő vadmadár állománya rohamosan gyarapszik

A vadkacsaák száma 70, a vadlibák költöttek már a rabságban is. Miért nincs hattű Debrecenben?

A város apró népe, a gyermekek serege jól ismeri a nagy-erdei melegítő vadmadár állományát. A tó vizét a nagy-erdei fürdő melegvíze táplálja és rajta keresztül folyik az elhasznált víz a parton átkanyargó csatornába. Az elhasznált hőforrásvíz még mindig olyan melegen érkezik a tóba, hogy annak víze nem fagy be nagy hidegben sem. Ezt a tavat népesítették be mostanában a vadmadarak. Annak idején Németh Nándor három sérült vadkacsát adott át a városi kerékszekerrel azzal, hogy engedjék úszkálni a melegtóbán, hogy éldegéljenek ott, hátha lehetne egy madárparadicsom: létesíteni és ezzel színesíteni, kedvesebbé tenni a nagy-erdei parkot.

A kísérlet sikerült és ma már 70 állandó vadkacsa lakója van a melegtóbán és 30—40 azoknak a vadkacsaák száma, amelyek rendszeresen visszatérnek a parkba. A vadkacsák annyira otthonosan érzik magukat, hogy a Nagyerdőn költöttek és a kisl vadkacsákat a melegtóbán fürdették meg először. Ezek a kacsaák nem mennek el a tórol, jól érzik magukat, vígan úszkálnak és valóságos kedvében járnak a tó partján sétáló gyerekeknek, akik versenyt dobálják a vízbe a falánk kacsaáknak az eleségét. A színes tollazatú vadkacsák versenyfutást rendeznek, víz alá buknak a jó falatokért, nagy örömmel a tó látogatóinak. A vadlibák száma is szépen gyarapszik már és megtörtént az a csoda is, hogy a rabságban lévő vadliba a melegtóbán költött. Két fiatal vadliba hirtelen már, hogy megdőlt az állítás, hogy rabságban nem költ a vadliba. Vadlibából többféle van már, és vannak vízi csirkek, szárcsák is.

don tartani! — mondták. A példa bizonyította, hogy nemcsak külföldön van jólnevelt, művelt közönség.

Póhl Ferenc tanácsostól, az Alföld legnagyobb és legszebb erdei parkjának korlátlan urától megkérdeztük, hogy miért nem tartanak hattűket is a tavon. — Milyen szép lenne a zöldelel-erdeiben csillogó tavacska úszkáló hattűk látványa.

— Volt ilyen kísérlet, sőt már megalkudtunk a hattűk ár-

A Nagyerdő és a Hortobágy varázsa hozza Debrecenbe az idegeneket

Debrecen város idegenforgalmát két tényező szabja meg. — Egyik a Hortobágy végtelen pusztasága, mely tikkasztó nyári napokon melegsítogatja a mesés déli tájat, a titokzatos Fata Morgana, rókavörösré sült fűvével, csendesen legelőző állataival, a föld húsból hosszú szállaként kiemelkedő gemeskúttakkal, az egész tájon előlülő végtelen nyugalommal egy csodálatosan érdekes világot, egy darab Kelet a nagy alföldi Metropolis tövében. A másik a Nagyerdő lombkoszorúta, madárdalos világa, melyben szívesként emelkedik ki a klímikák és központi egyetem épülete, ahova évről-évre — immár 16-ik esztendője külföldiek tömege zarándokol el.

ban is, — mondotta — de mégsem kerütek a melegtó vizére, mert az állatkert szakértői kijelentették, hogy a hattű amilyen szép és méltóságos madár, éppen olyan irigy és kellemetlen természetű is. Nem tűr más madarat a vízen, elveri őket. Választani kellett tehát, hogy a kicsi erdei tavunkon néhány hófehér hattű úszkáljon, vagy tarka, sokféle vadmadársereg tegye változatosabbá. Inkább a többféle vadmadár mellett döntöttünk és a szép, de irigy hattűk nem kerültek a mi tavacskaikra.

Megdudtuk a beszélgetés során azt is, hogy az erdei tónak jó híre van a vadmadarak világlágában, mert megfigyelték, hogy a költöző átvonuló vadlibák és vadkacsák seregeseit sokan hívennek meg, különösen az esti, éjszakai órákban a tónál. Barátkoztak a tó „állandó” lakóival, de azért nem maradtak itt, őrte tovább az őszton őket a déli tájak felé.

A vadmadarak részére jó erőt vermet is építettek a nagy-erdei parkban, jó záródó ajtóval, hogy nagy hideg esetén odavonulva a tolvajok ellen is biztonságban töltsék el az éjszakát.

Ime ilyen élet fejlődött ki a melegtóbán — három sérült vadkacsával indultak és már párja nincs a vidéki városokban a szabadban tartott vadmadár-állományuk.

A Hortobágyon télen-nyáron meg van az idegenforgalma. — Nyáron az utóbbi időben már egész családok kimentek nyaralni a pusztára. A földet perzselő, lávaként öntöző napsugár sokak szerint a betegségek egész sorát gyógyítja. Ez a pusztai nyaralás néhány éve kezdődött de ma már egész specialitássá nőt.

Márffy Mantuano Tamás ankarai magyar követési titkár, Kienast Ferenc svájci követési titkár, Max Siegenheim és mások...

Csúcseredmények alakultak ki a vadlibázás terén és az idei tél két kiemelkedő eredményt is hozott. Császik József kétszer javította meg az idején saját rekordját, ezt is felülmúlta azonban a közelmúltban Rédey Imre, a Semsey-uradalom intézője. A hortobágyi vadlibavadászat egyik legfontosabb tényezője a debreceni téli idegenforgalomnak. Kitűnően kiépített összeköttetést tart fenn a debreceni idegenforgalmi hivatal a fővárosi és vidéki vadászirodákkal, társulatokkal és ennek köszönhető az egyre emelkedő téli vadász-idegenforgalom. Az idején a debreceni idegenforgalmi hivatal 30 belföldi napjegyet, 3 külföldi napjegyet, 48 belföldi idényjegyet és 63 debreceni idényjegyet adott ki.

Milyen élelmiszerből mennyi tartható otthon?

A Közellátási Értesítő közli, hogy a háztartások személyenként milyen mennyiséget tartálékolhatnak különböző élelmiszerekből.

Tojásból személyenként legfeljebb két kilogramm tárolható a személyenként kilogramm meghaladó cukorkészlet bejelentési kötelezettség alá esik, illetve az egész cukorkészletet be kell jelenteni.

Az elítálatlan háztartásokban sertésszír, vajból, zsír, és egyéb szalonnából, nyers és olvasztott vajból, étolajból, ételzsírból személyenként 1.5 kilogramm készlet tehető felre. Egy másik rendelet szerint magán háztartásokban két kilogramm nál több mosósappant, vagy mosószert nem szabad tartani.

Vilamos lemezjátszók
hanglemezek
asztali lámpák
csillárok, főzőlapok
Rádiójavítás és szerelés
MAYER mérnök
Kossuth u. 13. Tel. 15-79. Batthyány u. 5. Tel. 14-81

Tulipán és Jácinthagymák
újabb érkezésből még nagy választékban kaphatók
Kontsek Géza k. i. l.
KOSSUTH UTCA 15.

Uj illatszertár fodrászati cikk kereskedés
Hölgyszertár külön helyiségben MEGNYILT
Kossuth-u. 36. Cégtulajdonos: **Vad Elek**

HIREK

DOLGOZZIASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata december 26-án reggel 8-tól 1943. január 2-án reggel 8-ig: „Aranygyal” Bánó Andor, Piac-utca 50., telefon: 24-53. — „Reményesség” Gődény Ilona, Csapó utca 22., telefon: 14-21. „Isteni Gondviselés”, Székely Adorján, Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. — „Sas” özv. Mandel J.-né, Hatvan u. 66., telefon: 11-93.

VIDÉKI ELŐFIZETŐINK

részére mai lapszámunkhoz postaiakareképenként befizető lapot mellékelünk. Kérjük, hogy annak felhasználásával az esedékes előfizetési díjakat, (havi 3.80 P., ¼ évi 11 P.) legkésőbb január 2. napján befizetel sziveskedjenek, mert csak a január 5-ig beérkezett díjak fizetőinek tudja biztosítani a lap küldését a DEBRECZEN kiadóhivatala.

Fényes esküvő a Vitézi Székházban

Vasárnap délután nagyon fényes, szép és bensőségesen kedves esküvő folyt le a Vitézi Székház dísztermében, mely ez alkalommal teljesen megtelt a sok rokonnal, ismerőssel, jóbaráttal. Komlódtótfalusi Király Pálma és dr. Gáborjani Szabó Botond járásbírói alkalmával esküdtek egymásnak örök hűséget.

A megjelenők között volt vitéz Berényi István ny. vezérőrnagy, vitézi székkapitány, vitéz Csátlaljai János tábornok feleségével, dr. Vajthó Lajos pénzügyigazgató családjával, vitéz Lépes Győző ny. ezredes feleségével, dr. Baskay Ferenc miniszteri tanácsos és még sokan mások. A nemzeti asszonyok nevében vitéz Pápay ezredesné üdvözölte a gyönyörű, hófehér magyar ruhába öltözött menyasszonyt és szintén díszmagyarba öltözött édesanyját.

A menyasszony részéről Gaál Adorján alezredes, a vőlegény részéről dr. Baskay Ferenc miniszteri tanácsos voltak a tanúk. A fiatal párhoz Gáborjani Szabó Gábor tiszászállási református lelkész intézett nagyon szép beszédet. Arról szólt, hogy a mai idők viharában csak úgy állhat meg a boldog családi otthon, ha annak alapját közzük-lára, Krisztusra építették. Mindkét részről olyan családok lezármazottjai vagyunk — mondotta — ahol ott volt ez a szilvaszilárd fundamentum, mert erre épült a családok boldogsága, mindig égett bennük a szeretet kiolthatatlan lángja.

A gyönyörű beszéd után a jelenlevők szeretetük megnyilvánulásaként szerencsekívánatokkal halmozták el a fiatal párt.

A fiatalok Budapestre utaztak nászútra.

— A Homokkertben élő István és Jánosok is kivették részüket az általános névnapi köszöntések közül. Számosan Keresték fel jókívánatsággal: Kiss István vallás-tanárt, Szabadszállási István magántisztviselőt, Végh István ny. postai alkalmazottat, Madarász János presbitert, Pávor János evang. presbitert, Szekerka János ny. MÁV segédtisztet, vitéz Hajdú József úv. Olv. egyleti üzlethezet, vitéz Kapusi János a csónakázótó bérlőjét, Katona János ny. MÁV alkalmazottat és a többi Istványokat és Jánosokat is.

— A fodrászparosokat felhívja az Ipartestület, hogy a részükre kiutalt szappant az előző kereskedőtől ennek a hónapnak a végéig annál is inkább vegyék ki, mert az utalványok a határidő lejártá után beváltatni nem fognak.

Meghalt a karácsonyi vacsora közben

Karácsony estéjén családja körében vacsorázott jó hangulatban P. Nagy András 54 éves hajdúszoboszlói földműves. Vacsora közben hirtelen lefordult a székéről P. Nagy András és mire orvost hívták, meghalt. Az orvos

gyanúsna találta a halálesetet és az ő jelentése alapján az ügyészség indítványára boncolást is rendeltek el, hogy a halál okát megállapítani tudják. Az a vélemény, hogy mérgezés okozta a hirtelen halált.

Ejegyzés, házasság

— Esküvő. Karácsony másodnapján délután bensőséges családi ünnepély keretében kötött házasságot Kakucsai Lőrincz műszaki tisztviselő, jelenleg Győrben szolgáló tartalékos zászlós és Möriz Agnes urleány, Möriz Zsigmond elhunyt nagy irónk unokahúga. A polgári házasságkötés Budapesten történt meg, az egyházi áldás pedig Belsőohaton, a vőlegény szüleinek lakóhelyén. A lelkészi szolgálatot Siposs Imre ny. lelképásztor végezte. A vőlegény édesapja a belsőohati uradalom ispánja, akinek Klára nevű leánya pedig eljegyzését tarotta vőlegényével, akkúhoz Papp Sándor intező szö-lött. Möriz Agnesnek édesatyja Möriz Károly, a BESZKÁRT mérnök testvére Möriz Zsigmondnak, anyai részről pedig Perczel Mór, az 1848—49-es szabadságharc tábornokának lezármazottja. Az úgynevezett menyasszonylánc alkalmával a Vöröskereszt javára 78 pengő szült össze, mely összeget Papp Sándor intező juttatta el illetékes helyre.

* Házasság. Noszály Etelka (Debrecen) és Nagy József (Nagykapos) Hangya üzletvezető házasságot kötöttek.

* Eljegyzés. Királyfalvi Ilonka és Horváth Flórián Vince műszaki tisztviselő jegyesek. Mindenki ünneplés helyett.

— Szeretelvendégséget rendezett a debreceni ref. biblia- és iratterjesztés Hajnal utca 5. sz. alatti saját helyiségében. Mintegy 30 család gyűlt egybe, hogy karácsony szent ünnepén érezzék szeretet melegét. Zártkörű összejövetel kapcsán következett a szeretetsomagok kiosztása, amelyet Huszár Béla ref. főiratterjesztő eszközölt. A ref. biblia- és iratterjesztés azoknak, akik ezen nehéz munkában bármely formában segítségül voltak, a szegények nevében is ez úton mond hálás köszönetet, kérve, hogy áldja meg őket az Isten minden jó szándékukért.

— Beszámoltunk már arról, hogy a városi műszaki ügyosztály autóját megtámadta két napzámós, követelték, hogy adják át az autót, mert ők autózni akarnak. Fenyegetőzve emelgettek a favágó fejüket. A két napzámós vitéz Bolos Ernő főmérnök a rendőrnök adta át. A rendőrségi nyomozás során megállapították, hogy a két napzámós illas volt a támadás elkövetésékor. A nyomozás befejeztével a két napzámós, Balogh Jánost és Szilágyi Imrét átadták az ügyészségnek. A két nagy favágó fejüket bűnjelként lefoglalták.

— Az eltűnt, vagy hadifogságba jutott személyek hozzátartozói a gondozás iránti igényüket a lakóhely szerint illetékes hadigondozó bizottságnál — községekben a községi előjáróság útján — jelentik be. A kérvényhez a hivatalosan előírt halotti anyakönyvi kivonat, illetve a holt-naknyilvánítról szóló bírói végzés helyett az eltűnés, illetve a hadifogságba jutás tényét igazoló iratot kell csatolni. Elfogadható a Magyar Vöröskereszt Egylet, a csapattest, vagy a honvédelmi miniszter értesítése is. Az eltűnt, vagy hadifogságba jutott személyek hozzátartozóinak az eltűnés, illetve hadifogságba jutás tényének igazolását — szükség esetén — közvetlenül a Magyar Vöröskereszt Egylet tudósító irodájától (Budapest, VIII., Baross-utca 15) kell kérni.

Szemérmes koldusnak üres a tarisznyája

Erre gondoltam, amikor ünnepe első napján a tavaszi napsütésben elvittem sétálni kicsi leányomat. Örvendünk a napnak és boldogan tartottuk ar-cunkat a kedves fények felé, amikor egyszerre elsötétült előttünk a szép világ és a napfényes karácsonyi álomból ismét a földre, a sáros, anyagias és szegény földre léptünk.

Két apró magyar állott előttünk.

Némán és rongyosan. Nem vádoltak, nem panaszkodtak, csak nagy, szomorú szemekkel néztek, néztek reánk.

— Ugye, apám, nekik is hozott karácsonyt Jézuskánk! — fogta meg a kezem alig 2 éves leánykám.

Elszorult bennem a lélek és nem tudtam mit mondani néhány pillanatig a gyermek szavaira.

Hosszú hallgatás után mondtam:

— Nem, fiam, nekik nem hozott senki karácsonyat.

— Pedig ti is jöttök. nem? — fordult most leányom a két reszkető kislány felé.

Ezek állottak némán és mosolyogtak olyan nagyosan, olyan felnőttek módjára, akik már reggen tudnak mindent, csak éppen nem mondják, mert ugyan bizony minék és kinek is mondanak.

Athát tekintetük reám esett és én hirtelen végig néztem őket.

A kicsin egy elnyűtt gumicsizma volt. Labujjai kint dideregtek kéken, nem kapca nem volt a csizmában. Térdén alól egy harisnyaszár lótyogott. Valami kor jobb napokat látott tiroli nadrág ingadozott a testén és egy vékonyka kabát. Ingnek se hirt, se hama. Fején afféle téli macskó sapka. Egyetlen meleg hoimi a kietlenesegben. A nagyobbik ruházata hasonló, mint ha csak valami atkozott árulázban egyformán „ruháztak” volna ki őket.

Zsebük üres, arcuk fakó, csak a szemük, a szemük ragyogott úgy, mint valami nappali karácsonyi csillag.

— Miért nem ültök otthon ebben a hidegben? — adom fel a felesleges kérdést.

— Nincs mit enni, se tüzelni valónk nincsen.

— Semmit se kaptatok karácsony alkalmából?

— Nem kaptunk, minket nem írt fel senki.

— Hányan vagytok testvérek?

— Nyolcan voltunk, most hatan vagyunk.

— A legidősebb mennyi idős?

— Tizenkilenc.

— Mit csinál az?

— Munkára járt, de most nincs munkája.

— A legkisebb mennyi idős?

— Négy. kislány — mondja olyan bátran, vigyáz-állásban a nagyobbik gyermek, mintha világéletében mindig csak ilyen kérdésekre felelt volna.

— En is kislány vagyok. ugye kis testvérednek is hozott babát Jézuska? — szólalt meg ismét a kislányom.

A fiú mosolygott s a fejét rázta meg, mintha nem akarta volna elrontani a gyermek kedvét a szóval.

— Hol laktok?

— A Téglavetőben. Kunhalom utca 20. szám alatt.

— Holab: hova jársz?

— A Varga utcai iskolába.

— No, gyertek, indulok el velük, hogy ezeknek a kis senkiknek is legyen karácsonyuk. En ugy sem kaptam semmit ezen az ünnepen, nem vártam, nem kértem, nem is akartam. most ti lesztek az én ünnepem. Reszkető, didergő szájjal ettek, nem, inkább faltak szegénykék, aztán mint valami kincset vittek el, amit csomagoltunk nekik. Még a sarokról is visszaneztek mintha nem akarták volna hin-

— Halálra forráztak egy gyermekét paradicsommártással. Prokop Katalin ohati 15 napos gyermeket a bölcsőben közel tették a tűzhelyhez, hogy jó melegben legyen. Ebédfőzés közben a paradicsommártással telt edény felborult és a forró paradicsommártás végigömlött a csecsemő és halálos égési sebeket okozott. — A gyermeket a klinikán vették ápolás alá, de megmenteni nem tudták az életnek. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a gyermek haláláért.

— Halálos gyermektragédia karácsony-estén. Halálos kimeneteli szerencsétlenség történt karácsony estéjén Újpesten. — Balogh Ferenc gyári portás nyolcéves Ilona nevű kislányát sétálni küldte és ezalatt feleségével együtt előkészítette a karácsonyi ünnepeket. A kislány a közeli angyalföldi vasúti állomásra ment, ahol éppen egy tehervonat toltak. A sötét-ségben nem vette észre a tolatást, feje az ütközők közé került és a helyszínen meghalt.

— A niksári földrendés súlyos károkat okozott törökországi jelentés szerint. 160 ház teljesen összedőlt, 110 másik súlyosan megrongálódott.

— Lemondott Ambrus József, a Turul Szövetség fővezére tisztiségéről. Ambrus József, aki jelenleg a keleti arcvonalon teljesít szolgálatot, értesítette a Turul Szövetséget, hogy a fővezéri tisztiségéről lemond. A lemondást a Turul Szövetség nagytanácsa elfogadta és az ügyeket tovább dr. Báthly Béla megbízott fővezér vezeti. A szövetség vezetésének végleges kérdését és a szövetség egyetemi és főiskolai, illetve társadalmi csoportra való tagozódását az 1943. januárjában vagy februárjában megtartandó országos követtábor oldja meg.

— Mezőgazdasági számlálbiztosok figyelmébe! Értesítem azokat a számlálbiztosokat, akik az 1942. márciusi navi mezőgazdasági állat-, gép- és legelő-összeírás munkájában résztvettek, hogy a M. Kir. Statisztikai Hivatal által visszatartott illetményüket a városi levéltárban (város háza földszint 6) 29-én, kedden és 30-án, szerdán délelőtti 9 és 12 óra között felvehetik. Csobán Endre főlevéltáros, az összeírás vezetője.

— Negyvenkét liter bort fogyaszt általában a budapesti polgar évenként a statisztika megállapítása szerint. Ez jelentős mértékben meghaladja az országos átlagot, mely 24 liter fogyasztást mutat. A munkásrétegek általában több bort fogyasztanak, mint a polgári osztály.

— Bezárták Nizza és Cannes játékkaszinóit a Rivieráról érkező jelentések szerint. Ezentúl csak Monte Carloban lehet rulettet vagy baccaratot játszani.

* Jégpálya Csapó-utca 61. nyitva. Koresolya élezése, eladása, javítása, kölcsönzése. * Fegyvergyakorlatról vissza térve, a műterem vezetését átvette. Ünnepek alatt nyitva. Színpad fényképész-mester, Piac-utca 44. szám.

* Új tanfolyam kezdődik 1943. január 1-én a Simai gyorsíró-gépiró- és szépriskolában Piac-utca 73. Előkészítés államvizgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. kir főig. eng. szám: 1359/1942—42.

* Roesz gumicipőjét ne dobja el, megjavítom, cippzart igazítok, újat teszek. Kovács Deák Ferenc-utca 3

Mérleget, adóbevallást készít a Konyvelési Szakiroda Vörösmarty-utca 24.

ni, hogy az mind az övék. Aztán eljöttek és a levante csapat gyűjtéséből még külön is juttattunk nekik. Azt, ami volt. Sajnos, ruhát nem tudunk adni, azaz, hogy igen, vettünk inget a gyermekekre, mert nem hiszünk a hidegre vált időben abban a méseben, hogy volt egyszer valaki; aki azért volt boldog, mert nem ismerte az inget.

GYÁSZROVAT

Özv. gálozd Gálocsy Jóné domahidi Sipos Laura 86 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből római katolikus szertartás szerint. Lakás: Zöldá-u. 3. Dankó temetőzés.

Özv. Szathmári Gáborné Kovács Julianna 71 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből ref. szertartás szerint. Lakás: Vendég-u. 68. Dankó temetőzés.

Tyrán András nyug. postai tisztviselő 74-ik évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető 2/a ravatalozójából a rom. kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Huszár Gáll-u. 40. Temetését Fehértói és Takács vállalata rendezi.

Mező Ilonka csecsemő temetése kedden három órakor lesz a köztemetőből református szertartással. Csurka temetőzés.

Halálozás. Laszk Józsefné sz. Goldstein Piroksa vasárnap délelőtti hosszú szenvedés után elhunyt. Mindazok, akik ismerik, szeretik és tisztelték, gyászolják. Temetése e hó 29-én, kedden délelőtti 10 órakor az izraelita temetőben.

— Karácsony ünnepéa gyászolt az egyetem. A központi egyetem előtt gyászlobogók lengtek, az egyetem gyászoló hirtelen elhunyt hallgatóját, Gónczy Sára bölcsészettanhallgatónt.

— Dr. Bánáss László Nagyváradon és Kolozsváron. Dr. Bánáss László prépost-kanonok karácsony ünnepének második napján Nagyváradra látogatott el, hogy az ottani egyházközségi asszonycsoport karácsonyi ünnepélyén résztvegyen. Dr. Bánáss László a hölgyek felkérésére előadást is tartott „A betlehemi jászol a karácsony művészetében” címmel. A debreceni prépost előadása nagy sikert aratott s a nagyváradi hölgyek melegen ünnepelték dr. Bánáss Lászlót, aki a városi katolikusnak az elnyomatás éveiben vezéralakja volt. Dr. Bánáss László tegnap Kolozsvárra utazott. A kolozsvári Kodály-esten tartott mint ismert zeneesztéta előadást „Kodály Zoltán és a magyar hanglétra az atonalitás tükrében” címmel.

— A macsaj szegény iskolás gyermekeknek jó karácsonyuk volt. December 24-én folyt le az a kedves karácsonyfa-ünnepély, amelyen Steinfeld István kormányfőtanácsos, földbirtokos és neje 80 iskolás gyermeket meleg szavattal ajándékozott meg. Minden gyermek kapott még meleg kalácsot, cukrot és süteményt is. A gazdag ajándékok Suba Margit VIII. o. tanuló köszönté meg.

— Dr. Barsay Károly Bihar megye és Nagyvárad kinevezett cserkészparancsnoka. A magyar cserkészmozgalom országos parancsnoka rendelkezésével a Biharvármegyei és Nagyvárad városi cserkészszervez parancsnokává dr. Barsay Károly vármegyei tisztifőügyész, cserkész parancsnokot nevezte ki.

Alakít...

Alakít olyan régen keresek,
Ald mellé egyszer leülhetek,
Ald megfogja csendben a kezem,
Ald nem kérdezi a nevem,
A rangom, a hozományom, —
Ami nincs.
Aldnek én lennék a kincs,
Amit talált az életuton, —
Mint a mesék egyszerű halásza
Hogy boldoguljon.

Alakít olyan régen keresek,
Aldnek konyerét én süthetek.
Aldnek ágát este megvetem,
Gondok felém én viselhetem.
Aldnek én jelenteném az álmot,
Amit az élet valóra váltott.
S megszületne lelünk vágya,
Bús emberéletünk folytatása,
A mi gyermekünk.

Erdős Ibolya.

Uj könyvek

NAPSUGARAS ÉLET

A nobeldíjas író új könyve nemcsak érdekes és finom költészettel megirt meséjével lesz a nagy közönség kedvenc olvasmányának, hanem azért is, mert egy szerelem csodálatos regényen keresztül szerepet kap a műben az egész finn világ. Erdők, szántóföldek, víz és levegő csodálatos pompában bontakozik ki az író művészetének prizmáján át. A természet és szerelem örök himnusza az írónak ez a műve, széppróza formájában megirt forró lírai költemény... A könyv a Franklin Társulat kiadásában jelent meg.

DICKENS: NEHEZ IDŐK

Dickens a magyar olvasók nagy taborának egyik legkedveltebb írója. A többi, felejtethetetlen élményt jelentő művéhez méltóan csatlakozik a „Nehéz idők”, mely Dickens kevésbé ismert, de legszebb művei közé tartozik. Ebben a fordulatú meséjű regényben az író korának társadalmi visszasságait, hibáit gúnyolja ki, az emberi önzés és képmutatás, a lelkiismeretlenül nyereszkedő kapitalizmus ellen hirdet hadjáratot a szellemesség, humor és gúny fegyvereivel. Az érdekes alkotás a Franklin Társulat kiadásában került könyvpiacra.

KRUDY GYULA: SZINBÁD IFJUSÁGA ÉS MEGTÉRÉSE

Krudy Gyula legnépszerűbb művét új sorozatban adja ki a Franklin Társulat a magyar olvasók közönség régi óhajának tette ezzel eleget. Krudy Gyula egyike a magyar irodalom hatáttalanjainak. Csodálatos varázsszóval el az írásain s a hangulat, a szín, a kép, amivel az író megrajzol egy tájat, ellenállhatatlanul megfog. Szinbád alakját Krudy teremtette meg és Szinbád kalandjai, melyek részben a valóság talaján, részben a képzelet világába elröppenve folynak, élményt jelentenek az olvasó számára.

—o—o—

— A kormány rendeletet adott ki az árak külföldre szállításának szabályozása tárgyában. A rendelet szerint árának külföldre szállítására vonatkozóan akár feltelesen is ajánlatot tenni, vagy a megrendelést elfogadni, vagy akár kötelezettségvállalása nélkül is árak külföldre szállításának lehetőségét bármilyen módon kizárásba helyezni, csak előzetes engedély alapján lehet. Ugyanez a rendelkezés az iránnyadó abban az esetben is, ha az ajánlott megrendelés elfogadása, vagy a szállítási kötelezettség helyezése a külföldről behozott, vagy behozandó anyag beföldön végzendő munka (bérnunka) teljesítésére vonatkozik feltéve, hogy a bérnunkát azzal a számdékkal végzi, hogy az így előállított árú külföldre szállítja. Az előzetes engedély kiadásának feltételeiről és a rendelettel kapcsolatos egyéb kérdésekről felvilágosítást a m. kir. külkereskedelmi hivatal (Budapest, V. ker. Széchenyi-rakpart 6. A. szám).

Nem fontos, de érdekes

Egy ischli fürdőorvos 1800 körül arra a gondolatra jutott, hogy a népszerű üdülőhely levegőjét üvegekbe töltve árusítsa. A különös áru Bécsben lelkes vásárlókra talált és volt idő, amikor minden módosabb bécsi polgár asztalán ott díszelgett az ischli flaskó. Az élelmes fürdőorvos a bécsi közegészségügy javítása terén szerzett „érdemeiért” nemesi rangot is nyert.

*

Michelangelo Buonarroti, a reneszánsz zseniális szobrásza és festője valóságos megalkotókat kitarásával dolgozott. — A szextus kápolna mennyezetfreskóit minden segítség nélkül hátra vetett fejjel és felfelé fordított szemekkel egyhuzamban festette meg. A megerőltető munka következményeképpen még hónapok múlva is csak felfelé tudott jól látni, úgyhogy leveleit feje fölé tartva olvasta.

—o—o—

— Dr Uzonyi György országgyűlési képviselő Hajdúdorogon beszámolókat tart január 3-án.

— A közellátási miniszter megállapította a lóhól, csikóhól, szamárhól, esacsihól, öszvérhől és öszvér-csikóhól nyert hús, melléktermékek, valamint az ezekből készült termelvények legmagasabb árát. Erre vonatkozó rendelet a Budapesti Közlöny keddi számában jelent meg.

— Rossz a közepkeleti termés. Washingtoni becslések szerint Iránban az idei búzatermés a tavalyi 1.700.000 tonnával szemben csupán 1.400.000 tonnára fog rugni. Irak északi részében igen egyenlőtlen volt a csapadék, míg az ország többi részében a rossz vetőmag miatt nem volt kielégítő a termés. Valószínű, hogy Törökország sem tudja szükségletét az idei termésből ellátni. Noha sikerült angol segítséggel néhány hajórakomány búzát és árpát Törökországba szállítani, de a gabonakivitel legjelentékenyebb részét kitevő amerikai búza behozatala az óriási hajóhiány miatt rendkívül körülményes.

— Meghalt a gőzturbina feltalálója, Zürichben 83 éves korában meghalt Stodola Aurél műegyetemi tanár, a gőzturbina feltalálója. Lipócszentmiklóson született.

— Nem adták el a Pajorszanaotriumot. Egyes hétfői lapok jelentették, hogy a MABI öt és fél millió pengőért állítólag megvett a fővárosi Pajorszanaotriumot. Ezt a híresztelést illetékes helyen megcáfolták.

— A finn lottó századik hősi halottja. A karéllai fronton hősi halált halt a századik lottó, Helmi Niemminen, a legendás hírű Payari tábornok hadsergének egyik bátor asszonykatonája, aki az első tüzvonalban, egy új előretolt állásban vezette a front-kantint. A szép, fiatal Helmi Niemminen, aki mint a többi lottó, a finn női segédzolgálatosok egyszerű szürke formaruháját viselte, szánon élelmisszert akart hozni csapatának, amikor útközben egy orosz gránát szilánkjára halálra sebezte. A századik hősi halott lottót katonai tisztjeleladdal temették el a többi hősi halott finn katonákkal mellé.

— Nemességigazolás. A m. kir. belügyminiszter néhai Kircsy Antal volt hajdúbőszörményi aljárásbíró és fia, dr Kircsy György belügyminiszteriumi miniszteri titkár, volt vármegyei aljegyző régi magyar nemességét, valamint a „felsőkeresi” előnév és Kircsy család név használatához való jogát igazolta.

—o—o—

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező sz. darab vasmunka díszes kő 29-én 9 órakor a Beromvárszállásán megrendelt nyilvántartás szerint megvásárolható. Árverésen esél meg mint végösszeg a legjobbat ígérőnek eladatik. Gazdasági tanácsnok

K Ö Z G A Z D A S Á G

Sesztina-Nagybákay Jenő karácsonyi cikke a magyar kereskedelem kérdéseiről

Sesztina-Nagybákay Jenő, az OMKE elnöke értékes karácsonyi cikket írt az OMKE hivatalos lapjába. A cikket bibliai citátum után a következő megkapó mondat vezeti be: „A mi új Jeruzsálemünk, amelyért a győzelembe vetett szilárd hittel folytatjuk küzdelmünket, az új, virágzó, erős és boldog Magyarország, a Szent István és Horthy Miklós Magyarországa.”

Ezután Sesztina-Nagybákay Jenő vázolja a kereskedelem helyzetét napjainkban, amikor a magyar kereskedőknek nem a maguk, hanem a köz javára kell minél több hasznot létrehozni azzal, hogy a maguk területén odaadón szolgálják a huroban álló nemzet ellenálló erejét, kitartását és újjáépítő készségét. Az új keresztény kereskedelemnek fel kell készülnie a reája váró nagy békemunkára, arra a munkára, amelytől a magyar jólét kivirágzását várjuk. Majd az átfelállításról szólva hangoztatja Sesztina-Nagybákay Jenő, hogy gondosan kell ügyelni arra, hogy az átfelállítás előnyeit, a kormányzat támogatását olyan kereskedők élvezzék, akik a kereskedői pályát nem átmeneti állomásnak, hanem életművészetnek tekintik, akik nem pillanatnyi hasznot kívánnak leföldözni, hanem ezen a pályán komoly munkával kívánják szolgálni a nemzeti közösséget. A kiválasztás legfőbb és legmegbízhatóbb ismérve a kereskedői pályán alkalmazottként eltöltött idő. Azoknak a keresztesény társainak önállósulásra irányuló törekvéseit kell elsősorban és kellő körültekintéssel támogatnunk, akik kereskedősegédek vagy tisztviselők voltak, a szakmát, amelyben ön-

állósulni kívánnak, megtanulták és így megfelelő tudásbeli és erkölcsi képesséssel és ennek következményeként a pályán való megmaradás nagyobb valószínűségével kapcsolódnak be a kereskedelmi életbe.

Végül a következő gondolatokkal fejezi be cikkét Sesztina-Nagybákay Jenő:

E karácsonyi meditáció során jölesik gondolni arra is, hogy ma már a társadalom magasabb régióiban is megértés mutatkozik a kereskedő munkája iránt. Ennek a megértésnek csak két nemrég történt megnyitóközösárol kívánok megemlékezni. Van annak valami szimbolikus jelentősége, hogy mind a két megnyitóközös Debrecenben, a régi nemes kalmárvárosban hangzott el, az én szűkebb pátriámban, amely a vérbeli magyar kereskedők egész sorát lemtele. Mint e lap hasábjain is olvasható volt, dr Révész Imre református püspökünk református középiskolájához intézett felhívásában azt hangoztatta, hogy az oktatónak és tanároknak kötelességük felkeltetni az érdeklődést az ifjúságban a gyakorlati pályák, elsősorban a kereskedelem és ipar iránt. Hozzáértó és lelkes kereskedőkké kell nevelni az iskolába járó ifjúságot, oly irányban kell foglalkozni velük, hogy kedvet érezzenek a pályá iránt. Antal István miniszter pedig a Debreceni diákkaptár közgyűlésén állapította meg, hogy a diákkaptár a fiatalok öntevékenységére, leleményességére, kezdeményező képességére épít fel egész munkáját — olyan képességekre —, amelyeket elsősorban a kereskedőknek kell látna veinni.

Erőtakarmány utalványok kiosztása sertések részére

Értesítem azon 50 holdon aluli gazdákat, valamint a földnélküli sertéstartókat, akik a lakás szerinti illetékes közlelmezési körzeli irodába november hó 5—20. között korpapigyejelentési lapjukat benyújtották, hogy az 1942. évi november és december hónapokra szóló erőtakarmányait az igénybejelentési lap szelvénye ellenében folyó hó

29-től, azaz keddtől kezdve a körzeli irodákban átvehetik.

A feltételek kiutalású erőtakarmány-mennyiségből a hízó sertések részére erőtakarmányt kiutalni nem lehet.

Az erőtakarmány-utalványokat a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Henyadi-u. 13) lehet beváltani.

Polgármester.

Gyümölcszék, aszaltszilva, paradicsom és zöldborsó-konzervek legmagasabb fogyasztói ára

Budapest, dec. 24. A közellátási miniszter újból megállapította a gyümölcszék, aszaltszilva, továbbá egyes főzelékek és gyümölcskonzervek, valamint a paradicsom, zöldborsó-konzerv legmagasabb eladási árát A rendelet a Budapesti Közlöny tegnapi számában jelent meg.

Az alábbi gyümölcszék, valamint az aszaltszilva legmagasabb fogyasztói ára kimérve történő eladás esetén az ország egész területén a következő: almaíz, legfeljebb 55% gyasztsági répacukor tartalommal kg-ként 3.20 P, cukrozatlan szilvaíz kg. 3 P, cukrozott szilvaíz legalább 15 százalék, de legfeljebb 20 százalék gyasztsági répacukor tartalommal kg-ként 3 P, barack és egyéb egyfajta gyümölcsből készített íz (alma- és szilvaíz kivételével) legfeljebb 55 százalék gyasztsági répacukor tartalommal kg. 5 P. Vegyesíz legfeljebb 55 százalék gyasztsági répacukor tartalommal kg. 3.20 P, jamok bármilyen gyümölcsből előállítva, legfeljebb 60 százalék gyasztsági répacukor tartalommal kg-ként 5.40. Fényezetlen aszaltszilva 3.30—3.70 minőség szerint, fényezett aszaltszilva

3.50—3.90 P. Paradicsompüré konzerv legmagasabb fogyasztói ára az előállító üzem telephelyén: Brutto 5 kg. doboz 12 P, 2 kg. doboz 5.10 pengő, 1 kg. doboz 2.70, fél kg. doboz 1.46 P.

Zöldborsó konzervnél brutto 5 kg. doboz 7.60 P, 2 kg. doboz 3.20 P, 1 kg. doboz 1.80 P, fél kg. doboz 1.06 pengő.

HIRDETMÉNY

a tengerimoly elleni kötelező védekezésről.

A tengerimoly elszaporodása folytán tengeri terméseinke érhető kár elkerülése céljából a m. kir. földművelésügyi miniszter úr 512.436—1942. XI. 2. számú rendelete alapján az érdekelt gazdaközönség figyelmét a következőkre hívom fel:

Tengeritöréskor a tengeriszár közvetlenül a föld színe felett tehát az alsó léggyökér koszorúja táján kell levágni, hogy a földben csak gyökérrész maradjon, mert ahol nem ez történik a így a gyökérrész hosszabb tengeriszár marad a talán, abban mindenek előtt a tengerimoly, de egyéb kár tékony rovar is búvóhelyet talál. Ezen keveset enyhít az ilyen gyökéres szárnak tavaszi felszedése, mert akkor a felszedett gyökérrész már üres, a hernyó pedig, amely benne volt a föld valamely szarazabb helyén, vagy mástól húzódtott meg.

A talán és a földön maradó tengeriszárát mindkéz Ámilla vége

DEBRECZEN 9 OLDAL 1942 XII. 29

előtt fel kell szedni a ha kissé megszáradt, a helyszínen el kell égetni

Azt a tengeriszárát pedig, amelyre a gazdának mint tüzelőanyagra 1943 évi május 15-ike után szüksége lesz, leveleitől tisztára kell fosztani és már a tél elején el kell vernelni akként, hogy azt földbeasott gödörbe kell elhelyezni és legalább félméter vastag szalmaréteggel beborítani. A borító szalmarétegre pedig rá kell hárítani azt a földet, ami a gödör aljából kikerült.

Az etetés céljára szánt tengeriszárát leghelyesebb feltépetni és sós vízzel meghintve magában, — vagy repálevéllel rétegezve el kell vernelni.

Ilyen módon eltartható a tengeriszár, addig, amíg az új friss takarmány etetésre alkalmassá fejlődik.

Azokban a gazdaságokban, hol a friss tengeriszárát szabadon és csak ideiglenesen szokás állatokkal etetni, vagy ahol nagyobb számú iga is dolgozik, az etelési időszak végen a fel nem takarmányozott számaradékok halomra kell hordani, gereblyézni és el kell égetni.

Kerítés készítésére, tetőfedésre valamint a mezőgazdaság körében egyéb építmények létesítésére csak az egy évnél régebbi terméshől származott tengeriszár szabad felhasználásra.

Mezőkben rendszeres híd hiányában átjáró készítése céljából az árkokat tengeriszárral betölteni nem szabad.

Ugyanezek a falvak vonatkoznak a ciroszárak és részének felhasználására is.

Ott, ahol kerítés készítésére és tetőfedésre célszerű anyag (deszka, léc, zsindely, nád stb) hiányában pótló anyagra van szükség, ott tengeriszárral jobban és tartósabban lehet helyettesíteni a nálatk mindenütt bőven megtermő napraforgószárral.

Figyelemztem az érdekelteket, hogy a fentiekben kivonatosan közölt rendelkezések megtartását a tengeritörést érhető nagy károk elkerülése végett ellenőriztetni fogom.

Amik a tengerimoly elleni védekezések megtartását elmulasztják, vagy a tilalmakat megszegik az 1894 XII. tc. 95 paragrafusának k) pontjába ütközö kárhágást követik el s a törvény értelmében pénzbüntetéssel büntetendők. — Ezenfelül akik a védekezést elmulasztják, azoknak a költéségre fogom a fertőtlenítő eljárás elvégzését és a szabályszerűen el nem rakározott tengeri, ciroszár és részéből összegyűjtött készletet el fogom égettetni.

Polgármester.

A kenyérgabona kézikaralón vagy takarmányöröl gépen őrlésének betiltása.

A m. kir. miniszterium 7590—1942. M. E. számú rendelete szerint kenyérgaboná (búzá, rozst, kétszemes) kézikaralón, vagy bármilyen berendezésű (kőes, kalapácsos és egyéb) takarmányöröl gépen akár saját, akár más részre megörölni, darálni, vagy más módon feldolgozni tilos. Kézikaralót, vagy takarmányöröl gépet csak az vásárolhat és a kereskedő olyan gépet csak annál adhat el, aki mezőgazdasági foglalkozást űz és ezt a köztársasági járósság (polgármester) által kiállított bizonyítvánnyal igazolja. A rendelet megszegése közhágatkozás és 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő. Polgármester.

Hirdetmény

Értesítem az érdekelt munkásokat, hogy vidéken állami felügyelet álló gyárban kb. 200 fős nyílt szerződéses segédmunkás nyelhet elhelyezést. Jelenkezhet minden 17. évét betöltött, de 50 évnél nem idősebb nőtlen, avagy családos, egészséges, munkabíró férfimunkás.

Alkalmazási feltételek megtudhatók a M. Kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalban (Debrecen, Hatvan-utca 23. sz.) a hivatalos idő alatt 8 órától 2 óráig.

M. Kir. Állami Munkaközvetítő Hivatal.

SPORT

A Nagyvárad AC nyerte meg a Karácsonyi Serleget. A Budapesti NAC, Szolnok, Kispeszt és Ferencváros részvételével megrendezett mérkőzések meglepő eredményt hoztak. Az első napon a Kispeszt megérdemelten verte meg 2:1 arányban a lélektelemtől, rosszul játszó Ferencvárost. Ugyanakkor a tartalékosan, Juhász és Sárvári nélkül felálló Nagyvárad 5:1 arányban győzött: Szolnok ellen. Másnap a két győztes találkozásán a Nagyvárad AC nyert 2:1-re a Kispeszt ellen, míg a Szolnok ugyancsak 2:1 arányban győzte le a Sárosi III. sérülése miatt a II. féldőben tíz emberrel játszó Ferencvárost. A Karácsonyi Serleg végeredménye: 1. Nagyvárad 4 pont, 2. Kispeszt 2 pont, 3. Szolnok 2 pont, 4. Ferencváros pont nélkül.

Debrecenben az ünnep sportesemény nélkül telt el. Pedig, ha a DVSC szép terve sikerül a karácsonyi kettős mérkőzés megrendezésére vonatkozólag, Debrecenben is nagyszámú közönsége lett volna a mérkőzéseknek. Budapest első nap 14.000 ember volt, második nap alig valamivel kevesebben, de ha a Ferencváros

kerül a döntőbe, ezen a napon legalább 25.000 néző lett volna.

A tragikus véget ért Kis-Kalkusz Károlyt nagy részvét mellettem temették el vasárnap.

A BSZKRT nyerte a karácsonyi kosárlabda-tornát. A szófiai kosárlabdázókat 27:26 arányban verte meg és a bolgar csapatot a BEAC is megverte 38:20 arányban. BSZKRT-BEAC 28:20.

A DEAC kosárlabda szakosztályának ülésén dr. Kapros László beszámolt budapesti útjának eredményéről. Dr. Kapros megnézte a bulgár kosárlabdázók mérkőzéseit, a Beszkart és Beac csapatával és tapasztalatairól szíves előadást tartott. Majd közölte a kosárlabda szövetségi kapitányval folytatott megbeszéléseinek eredményét, mely szerint tavasszal több fővárosi csapat, valószínűleg a BEAC és MAFC jön le Debrecenbe.

SZERKESZTŐI ÜZENET

O. S. A vers jönni fog, a cikket azért nem közölhetjük, mert karácsonyi cikkeink ismétlése volna, bár szép és nemes következtetést fűz hozzájuk.

APRÓHIRDETESEK

NYOMOZÓ IRODA

GALOCSY legregibb, nyomozó irodája országosan ismert, Zöldfa u. 3. sz. T: 28-72. 1232 1. 1.

ALKALMAZÁST nyér férfi

KOMENCIOS gazdasági cseléket keresek azonnal belépésre, kinek legálább 2 nagy fia van. Jelentkezni minden kedden 12-2-ig a kiadói-vatában. 1951 vv

FELTETLEN tisztességes gyermektelen házaspár, javadalmasas mellett; fölveszek, Beszeny-utca 4. 601

TISZTESSEGES 15 év. fiú, mindenesnek és ki- zsoigáláshoz felvétetik, pavilon lakatanyá kantinban. Csak olyan jelenkezzen, aki reggel 7-től este 9-ig vállalja ben koszra. 1552

KADAR segéd felvétetik állandó munkára, Hatvan u. 68. Varga ká- dár. 1545

KIFUTÓ fiú 15 éves, állandó munkára felvétetik, Nagyvárad u. 15. 1571

URIFODRASZ segéd és fodrász kisasszony, állandóra beléphet vasúti fodrásznál, pályaudvar. 1567

KEZIMUNKAS cipész segéd azonnal felvétetik Pozsonyi ut 39. Köntös- kert. 1564

IRODAI gyakornok- nak négy középiskolát végzett, jó írási, öske- resztény fiatalembert azonnal felvesz Buray papmagykereskedő Debrecen, Kossuth u. 8. 640

ÖSKERESZTÉNY fér- fi segédmunkást felve- szek, Buray, Kossuth u. 8. sz. 641

PEKSEGÉD felvétetik Csapóker, Kínizsi u. 49. 620

MEGBIZHATÓ keresz- tény kifutófiút felvesz Kostya ékszerész, Szé- chenyi u. 1612

SZIKVIZ üzembe töltő fiú felvétetik, Homok u. 140 sz. 1542

SZIKVIZ üzembe minde- nes fiú felvétetik, Ho- mok u. 140. 1541

KENYÉRKIHORDÓ fiú azonnalra felvétetik, Csemete u. 20 628

ASZTALOS segéd bútor munkára felvétetik Csapó u. 25. Bálint Sándor- nál. 643

JAZZ, vagy vonózenek- kart szilveszterre kere- sek. Jelentkezés dec hó 29-én estig. Cím a kiadó- ban. 644

EGY fiatal asztalossegé- det felveszek, Széchenyi u 29. 1582

ALKALMAZÁST keres férfi

SZILVESZTER éjsza- kán úriházhhoz dzsessz zongorista elmeane ját- szani, Csapó u. 19. ud- varban első ajtó. balra. 1547

ALKALMAZÁST nyér nő

HÖLGYFODRASZ kis asszonyt, fodrászsegédet tanuló, állandóra felve- szek, Nagy, Baltazár 14. 1557

MUNKASLÁNY felvé- tetik, Csapó u. 73. Papp. 1548

SZOPTATÓS dadát ke- resek azonnal belépésre Cím a kiadóban. 652

HÁROM és ötéves lány- kaim mellé nappalra minden tekintetben kifo- gástalan, lehetőleg kö- zépkorú nevelőnőt kere- sek. Ajánlatokat „Meg- bizható” jellegre a kiadó hivatalba kérem. 1562

FODRASZ kisasszonyt felvesz Bíró, Deák Fe- renc u. 26. 686

IZR. ügyes leány ovodá- ba azonnalra felvétetik. Széchenyi u. 42. emelet. 633

APOLLÓ mozgó büffé- jébe komoly kizsoltáló- leány felvétetik. Jelent- kezni délután 4 órakor. 1615

KESZTYÜ kötő néket felvesz „Sylphia” szalon Piac u. 8. III. l. 1614

RÖVIDÁRUBAN jár- as segédleányt azonnal- ra felvesz, Mayer, Csapó u. 6. 1608

ALKALMAZÁST keres nő

KÖNYVELESI restan- ciák feldolgozását, mér- leg, adomérleg készitő- sít vállalom, Mikéné, Pé- terfia u. 30. 1566

SZOPTATOS dadának ajánlkozom. Csapó 28 Fegyveresené. 1618

FEHÉRNEMŰ javít- tást, kézi gomblyuk- kötést jutányosan vál- lalok, Jókai u. 16. 1593

TAKARITÁSÉRT la- kást keres fiatal vas- útas házaspár, a nagy- állomás közelében, „Uj- év” jellegre a kiadóba. 1584

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

MEGBIZHATÓ minde- nes szobaleányt keresek hosszú bizonyítvánnyal január elsejére. Címem: Blanges Bélané, József kir. herceg-u. 10. 1184

A GAZDASÁG minden ágában jártas házvezető nő állást keres 15-ére, vidékre, vagy tanyaúra is elmegy. Cím a kiadó- ba kér „Dolgozó” jel- legre. 1438

BEJARONO délelőttre magas fizetéssel, jó o- zonyítvánnyal felvéte- tik. Rákosi Jenő-u. 5. 1. 1385

BEJARONO felvétetik Zsák u. 15 első ajtó. 1556

KERESEK egy intelli- gensebb, minden háztar- tási munkában jártas mindenes házvezetőnőt azonnalra, vagy elsejére Harsányi Gusztáv u. 16 Homokkert. 1555

HÜSEGES, megbízható mindenes főzőnő kis csa- ládhoz elsejére felvéte- tik. Zsidó is lehet. Ér- deklődés: Teleki u. 73. 1527

30-40 ÉVES, gyermek- szerető mindenes hosszú bizonyítvánnyal 3 ta- gú családhoz felvétetik, január 1-ére, Mester u. 15. sz. 1603

RENDSZERETŐ be- járóntól felveszek, else- jére, Kusza Bélané, Kan- dia 15. udvarban hátul. 1602

BENTLAKÓ mindenes elsejére felvétetik, saj- tóház, Piac 17. 1597

MINDENEST jó bizo- nyítvánnyal, főzni tudót felveszek. Ugyanoda be- járóntól, napi 4 órai munkára keresek — Péchy u. 4. (Simonyi út- elején). 1595

BEJARONÓ felvétetik azonnalra, Krausz, Rá- kosi Jenő u. 8. I. em. 1623

FIATAL bejárónő, déli- előtti órákra alkalma- zást kap, Csapó 84. föld- szin: negyedik ajtó 1619

AZONNALRA felve- szek bejárónőt: és minde- nes bentlakót elsejére, Werbőczy u. 6 1616

MEGBIZHATÓ ügyes bejárónőt délelőttre fel- veszek, Papp, Kossuth u. 45. sz. 1613

CUKRÁSDÁBA jó fő- ző mindenes bejárónő, aki a mosást is vállalja, felvétetik, Szent Anna s. Nap u. sarok, cukrászda 1610

BEJARONÓT jó bizo- nyítvánnyal keresek elsejére, Sebestyén. Szt. Anna u. 35. 1609

BEJARONÓT kitűnő bizonyítvánnyal felvesz azonnal, dr. Balla, Lo- rántffy u. 46. jelentke- zés 10-ig. 1624

MAGANOS úrinő tisztességes, egyszerű lányt hosszú bizonyítvánnyal mindenesnek felvesz, — Batthyány u. 24. 1591

BEJAROLÁNY szülei- nél lakó, azonnal felvé- tetik, dr. Révész, Piac u. 77. sz. 648

FELVESZÉK rendes zsi- dő lányt mindenesnek, Piac u. 69. II. em. 1587

EGY rendes tisztességes szorgalmas bejárónő a djelőtti órákra felvéte- tik azonnal, Miklós u. 33 hátulsó lakás. 1583

KERESEK 3 tagú csa- ládhoz bentlakó háztar- tási alkalmazottat. Vig- kedvű M. u. 28. 651

AZONNALRA bejáró- nőt keresek délig, Apafi u. 22. 1580

AJÁNLAT

SZAPPANNAK való- zsírt szappanra becserél. Pál János szappanos- mester, Kölcsei u. 8. 1737 1. 19

ÉRTÉKES vásznait bizo- nos kézben dolgoztassa. Varrás, himzés, monog- ramozás: felelősséggel Favorit, Csapó-u. 24. 125 2. 5

HASZNÁLT szörme- bundák megvételét, el- adását vállalom. Kifa- kult szörmebundáját új- jásti Kórház szűcsesz- ter, Kálvin-tér 19. püs- pöki palota. 1174 1. 8.

ARANYAT fogaranyat s ezüstöt veszek. Arany- műves munkát vállalom Poillák, Hatvan u. 2. 299 1. 8

HASZNÁLT varrógépet vesz, elad. cserél ifj. Lévai, Kassa út 1. telef. 33-94. szám. 2. 28. 228

KARACSONYRA mese és képeskönyvek nagy választékban Acél antik váriumban Révész-tér. 742 1. 3.

KARACSONYRA len- kiöpl, selyem kiöplű csipkeszövet anyagoka grenadin csipkefüggö- nyöket, csipkebetéteket Rothermere u. 21. 1802 3. 17

KÖZKATONÁNAK extraruhára posztó ér- kezett. Ruháját kará- csonyra elkészitem Teg- des, Kálvin-tér 19. 1211 1. 22

HASZNÁLT bútorait modernre átcserelem. Alakítást, javítást ol- csón vállalom. Kossuth 51. 2 1505 3. 16

HÁLÓZÁK vízhatlan anyagból, pehellyel meg- rendelhető, Pásti u. 2. II. Takácsnénél. 1599

SZÓZÓDÉZSÁK káposz- tászkákak, darászkákak s hordók, zsíros hordók, 25, 50, 200 l, boroshordó új és használt eladó. Jav- tások gyorsan készül- nek, Nap 4 631

TAKARÉKTÜZHELY nagy, kétsütős, majoli- kás, alkalmas nagy űr- háztartáshoz. Kozma, Csapó 41. 1607

KERESLET

TÖRT aranyat, ezüstöt, brilliánszt magas árban veszek, Takács Sándor- né, Piac 66. 393 1. 9

ARANYAT, ezüstöt, fog- aranyat, legmagasabb árban veszek, Franki, Piac u. 73. 1709 3. 15.

TISZTI fekete nadrág: keresek. Levelezőlapon értesítést Diófa u. 35 B. alá kérek. 1561

ELELMISZER, ITAL

URADALMI téli álló fajalma nagyban és ki- csinyben, egész nap, Rá- kóczi u. 7. plnce. 1475 1. 28

KÉTSZÁZ liter bor, két részben is eladó. Vágó Rothermere u. 38. 1554

CITROM 300-as, 360-as, és 490-es számú, nagyobb vételnél olcsón kapható. Déligyümölcs üzlet, Piac u. 69 (megyeházával szemben). 1568

MÁTÓL kezdve uradalmi tej állandóan kapható, havi lekötésre is. sajtóház, Piac u. 17 635

TELJES ELLÁTÁS

KVARTÉLYOS férfi iparos felvétetik, Si- monffy u. 30. 1604

TÁRS

3-4 EZZERREL betár- sulnék rövidárú és teksz- úti üzletbe, vagy kölcsön- be adom biztos helyre. Cím a kiadóban 1575

HANGSZEREK

ZONGORA- HANGOLÁST tizenöt- éves kiváló képzettség- gel vállalom, Vargyas, Nap u. 17. 522 1. 3

ZONGORÁT, tangóhar- monikát szájharmonikát, hegedűt hangszereket húrokat legolcsóbban Árúsit, javít Tanczer hangszerkészítőmester Batthyány-u. 1., emele- ten. 803 1. 6

BÉCSBEN képesített zongorahangoló lelki- meretes munkát végez. Ebstein, Csokonai-u. 17. Telefon: 38-41. 1. 19. 525

KERESZTHURO rövid Reinhold (Lyra) márká- jú zongorát privátóll venni. István-út 46. — 1281

BÚTOR

MINEK a fényes kirat- tat, amikor olcsóbban vásárolhat udvari bútor- üzletben Brilliné Piac 71 udvarban 476 12. 20.

CSODASZÉP hálók, s ebédők kombinált szo- bák, konyhák, rekamé, hosszú zongora eladó, Kossuth u. 51. bútor rak- tár. 1505 3. 16

SEZLON 2 darab, jó ál- lapotban lévő eladó Ér- deklődni: Szent Anna u. 5. kalapszalom. 1588

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

VILLANYMOTOR 220 voltos, háromtizedes, s egyfázisú eladó. Piac u. 40. Orozsnál. 1625

ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁRHELYISÉG

RAKTÁRHELYISÉG kiadó, Hajnal u. bérház. A) lépcső 5 ajtó. 637

KIADÓ LAKÁS háromszobás

HÁROMSZOBÁS, fűr- dőszobás lakás kiadó. — Kassai úton. Bódogh hentesegéd. Jánosy u. 81. szám. 783 12. 31.

LAKÁSTKERES

KÖZPONTI fűtéses két- nagy szobát fűrdőszobá- val keresek albertlebe- is. Cím a kiadóban. 1388

LAKÁSCSERE

NEGYSZOBÁS kertli lakásomat elcserelem 3-4 szobás, modern vil- lalakással, vagy a bel- városban 3-4 szobással Cím a kiadóhivatalban. 1563

BÚTOROZOTT SZOBA

KERESEK bútorozot- szobát vagy üresen vagyállomás közelében. Címet kérem lemail Is- potály-u. 1. 1328

EGY SZÉP kisebb utcai bútorozott szoba kiadó, Gróf Vécsev u. 46. 1560

KIADÓ csinosan bútoro- zott parkettes szoba. Szappanos u. 7. kereszt- épület. 1577

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba, 1 vagy 2 személynek 1-ére ki- adó. Hajó u. 4. 1576

UDVARI bútorozott, jól fűthető szoba tisztviselő tisztviselőnek, egy sze- mélynek kiadó Csapó 59 1601

KIADÓ szépen bútoro- zott szoba, fűrdőszoba használattal és fűtéssel. OTI bérház, III. em. 47 642

LÉGFŰTÉSES, nagyon szép utcai szoba, két személyes, elsőrendű el- látással kiadó. Cím a ki- adóban. 630

KAPUALATTI külön- bejárattal, elegánsan bú- torozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 1617

KIADÓ bútorozott szo- ba 1-2 úr részére Hon- véd u. 33. 1626

KIADÓ különbejárattú utcai bútorozott szoba, egyenmű nélkül, esetleg víz s gázvezetékes kony- ha használattal, január 1-ére, Garay u. 15. 1605

UTCAI bútorozott szoba kiadó. Burgundia u 4 sz. jobboldal. 1589

KÜLÖNBEJÁRATU ut- cai bútorozott szoba, azonnalra kiadó. Pé- terfia 29. 1581

KÖZPONTBAN külön- bejárattú, csinosan búto- rozott szoba, csendes la- kónak, efitetlenül magá- nos urlembernek kiadó. József kir. herceg u. 4. 1579

ELADÓ elkötözés miat teljesen új 4 darab fotel, 1 rökamé és egy asztal. Cím a kiadóban Érdek- lődni 25 és 27-én. 1330

ELVESZETT

ELVESZETT egy félpár arany karika függő, a Nagyerdő elágazástól a Kassa úton, a Bercsényi utcáig. Becsületes meg- taolójára jutalomban ré- szesül. Cím: Bercsényi u. 93. szám. 1559

ELVESZETT szem- üvegem a „Debrecen” kiadóban. Megtaláló ju- talomban részestül Szap- panos u. 7. házmeztérén 1578

ELVESZETT egy fehér selyempincsi, vasárnap délelőtt a Kossuth utcán megtaláló jutalom ellen-ében Ferenc József út 34. III. 15 ajtó alá adja le. 1565

KARACSONY első nap- ján a Kistemplom kör- nyékén egy csomó kulcs elveszett. Jutalom ellené- ben kérem Kálvin-tér 5. I. em. leadni. 1596

FIATAL német vizslát találtam pénteken este. Gazdájára átveheti Zách Jánosnál, színház. 1590

VEGYES

DISZNÓULÉST válla- lok helyben, vidéken, ta- nyán. Levelekre válaszo- lok. Szuhancs Mihály hentesegéd. Jánosy u. 81. szám. 783 12. 31.

TEJMALACOT, élet, — vennék öt darabot. Aján- latokat 11-től Vigmezi pénztáránál. 1627

EBEDKOSZTOT adnék magános úraszonnyak vagy úrnak szoba, kony- há lakásért, bútorral, vagy anélkül, nagyallo- más közelében. Jelleg: „vasutas házaspár” a ki- adóba kérem. 1585

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

ALIGHASZNÁLT 43. számú tisztiszalma el- adó, Polgár szállítási iroda iparkamara épület 1569

ELADÓ női fekete tél- kabát Takács Hatvan u. 18. sz. 1598

38-AS MAGAS szarú és fél fekete sevrő, majdnem új, bőrtalpu, két antilop cipő, valamint férfi télikabát és fekete ruha alacsony termetre 40-42-es férfi magas- szarú cipő, Péterfia 4. cukrászda. 1606

TISZTI zubbony, nad- rág eladó. Köntöskert Szabolcs u. 15. 1586

INGÓSÁG VÉTEL

AZONNALI megvétel- re keresek egy billárd- rex asztalt. Cím: Soly- mosi Imre, Apaffi u. 16 645

INGÓSÁG ELADÁS

KORCSOLYA 5 pengő- től. Törtött gramofon le- mez 2 pengőért